„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał opracowany przez Fundację Socjometr Laboratorium Rozwiązań Społecznych, współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Ewaluacja zewnętrzna małopolskich lokalnych strategii rozwoju

Podhalańska LGD

Kraków, 2021

Raport opracowany w ramach projektu „Ewaluacja zewnętrzna małopolskich lokalnych strategii rozwoju” realizowanego przez Federację LGD Małopolska.

Odwiedź portal KSOW – www.ksow.pl

Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

1. Streszczenie najważniejszych wyników badania.

2. Analiza działalności Podhalańskiej LGD we wszystkich tych obszarach, które zostały wymienione w LSR ma swoje przełożenie na realizację wskaźników. Dobra ocena działalności LGD zarówno przez wnioskodawców jak i mieszkańców obszaru wskazuje na efektywną i dobrą pracę zarówno pracowników Biura jak i Zarządu i Rady. Należy podkreślić iż PLGD realizuje swoje cele nie tylko w zakresie naborów, ale także projektów współpracy oraz projektów poza RLKS.
3. Postęp rzeczowy realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju nie budzi większych zastrzeżeń. Analiza podstępu finansowego stan na 2020r. wykazała, że cel pierwszy ogólny jest zrealizowany na poziomie 84,15%. Natomiast cel drugi ogólny na poziomie 63,91%. Należy podkreślić, iż PLGD otrzymała bonus w ramach postępu finansowego i środki zostały wykorzystane na rozpoczęcie i rozwój przedsiębiorczości.
4. Mieszkańcy odnieśli się pozytywnie do faktu, iż mieli większy wpływ na to co się dzieje w gminie. Dostrzegli też inicjatywy dotyczące wsparcia zarówno osób młodych jak i starszych. Analiza wyników badań wskazała też, iż poprawiły się relacje między mieszkańcami. Działalność PLGD w obszarze kapitału społecznego była dobrze rozwijana, jednak respondenci wskazali, iż nadal istnieje potrzeba kontynuacji wsparcia zarówno osób młodych jak i starszych na obszarze poszczególnych gmin.
5. W obszarze rozwoju przedsiębiorczości wyniki badań z mieszkańcami wskazały, iż dostrzegli poprawę sytuacji na rynku pracy, powstanie nowych firm, oraz zwiększenie ruchu turystycznego. Z drugiej strony wskazali iż istnieje w ich opinii potrzeba dalszego wsparcia w obszarze tworzenia nowych miejsc pracy oraz możliwości dofinansowania dla osób zakładających nowe firmy i wsparcia dla istniejących firm.
6. Należy podkreślić, iż PLGD otrzymała bonus w ramach postępu finansowego i środki zostały wykorzystane na rozpoczęcie i rozwój przedsiębiorczości. Ponadto strategia nie ogranicza beneficjentów w zakresie branż, w ramach których mogą wnioskować o dofinansowanie, dlatego zakres tematyczny wniosków jest bardzo różnorodny.
7. Na obszarze działalności PLGD infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna (zarówno komercyjna jak i ogólnodostępna) obejmująca obiekty turystyczne, jak i rekreacyjne oraz świadczące usługi zarówno na rzecz ludności miejscowej jak i turystów ma ogromne

znaczenie. Dlatego tak istotne są działania w zakresie szeroko pojętej działalności turystycznej.

8. Wyniki badań ankietowych z mieszkańcami wskazały, iż mimo, że dostrzegają działania w zakresie wsparcia osób młodych, to jednak ta grupa wymaga cały czas opieki w postaci działań, które będą do nich kierowane jak aktywizacja czy tworzenie nowych miejsc pracy, czy też wsparcia na podejmowanie działalności.
9. Należy wskazać przykłady innowacyjnych projektów, jakim jest na pewno: W GÓRY NA SKITURY! - wdrożenie innowacyjnej oferty turystycznej łączącej zimową turystykę wysokogórską z podnoszeniem świadomości ekologicznej turystów i mieszkańców obszaru PLGD, korzystających z usług 5+ SZKOŁA GÓRSKA Sp.z o.o. oraz utworzenie nowoczesnej wypożyczalni sprzętu do narciarstwa wysokogórskiego.
10. LGD jest inicjatorem projektu rowerowego na obszarze całego Podhala, pt. Podhale-Gorce-Pieniny-Spisz – rozwój oferty wspólnej turystyki rowerowej (PGPS-ROWTR). W przyszłości należy kontynuować i zwiększać zakres realizacji i udziału w projektach współpracy, gdyż niewątpliwie jest to dobra okazja do promocji LGD i zdobywania nowych doświadczeń w rozwoju lokalnym.
11. Analiza wyników badań wśród wnioskodawców wskazała, iż najlepszą formą pozyskiwania informacji dla nich jest strona LGD. Drugą istotną formą była informacja od znajomych i rodziny. Kolejne wskazania dotyczyły udziału w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD oraz profilu LGD na Facebooku. To co jest istotne to fakt, że pracownicy Biura dostosowują się do potrzeb wnioskodawców.
12. Różnorodność wykorzystywanych narzędzi w pracy komunikacyjnej oraz doradczej wskazuje na dobry kierunek działalności LGD, która stara się dotrzeć do jak największej liczny odbiorców.
13. Proces wdrażania przebiegał bez większych problemów. W opinii pracowników zawsze jest więcej chętnych na rozpoczynanie i rozwijanie działalności, oraz na inicjatywy lokalne. PLGD zrezygnowała z Inkubatora przetwórstwa lokalnego, na rzecz wsparcia rozwoju przedsiębiorstw w branży gastronomicznej. Prowadzona działalność PLGD zarówno w obszarze informowania o możliwościach wsparcia, jak i doradzania na każdym etapie realizacji wniosku była prowadzona poprawnie.

Spis treści.

Spis treści

1. Streszczenie najważniejszych wyników badania. ... 3

Spis treści. ... 5

3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji. ... 7

4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania. ... 12

Metody i techniki badawcze ... 12

Uzasadnienie wykorzystania poszczególnych technik badawczych ... 13

Wielkości i struktura próby ... 14

Harmonogram realizacji badania ... 15

Podstawowe założenia realizacji Zlecenia ... 16

5. Opis wyników badań wraz z ich interpretacją. ... 17

5.1. Obszar objęty Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność oraz jej podstawowe założenia ... 17

5.2. Rzeczowy i finansowy postęp w realizacji LSR ... 33

5.3. Projekty współpracy ... 53

5.4. Działania poza RLKS ... 53

5.5 Działalność Biura LGD ... 57

5.6. Zmiany na obszarze objętym LSR w ocenie członków lokalnej społeczności ... 70

6. Odpowiedź na wszystkie pytania badawcze. ... 76

6.1. Ocena wpływu na główny cel LSR ... 76

6.2. Ocena wpływu na kapitał społeczny ... 76

6.3. Przedsiębiorczość ... 77

6.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe ... 77

6.5. Grupy dewaforyzowane ... 77

6.6. Innowacyjność ... 78

6.7. Projekty współpracy ... 79

6.8. Ocena funkcjonowania LGD ... 79

6.9. Ocena procesu wdrażania ... 80

6.10. Wartość dodana podejścia LEADER ... 80

7. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje. ... 82

8. Spis tabel i wykresów. ... 84

9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania. 86
Ankieta dla mieszkańców obszaru Podhalańska LGD..... 86
Ankieta dla beneficjentów Podhalańska LGD..... 90

3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.

W odpowiedzi na przesłane drogą mailową dnia 17 maja 2021 roku zapytanie ofertowe dotyczące realizacji badań ewaluacyjnych małopolskich lokalnych strategii rozwoju, Fundacja Socjometr Laboratorium Rozwiązań Społecznych, NIP 5130234526 z siedzibą w 32-087 Pękowice, ul. Ojcowska 15/1 (gm. Zielonki) przedstawiła ofertę zgodną z wskazanymi w zapytaniu wytycznymi. W ramach zlecenia Fundacja Socjometr przeprowadziła badania, analizy oraz przygotowała raporty dla wszystkich 32 grup z terenu małopolski. Każdy LGD otrzymał zindywidualizowany raport powstały na bazie przesłanych przez LGD danych oraz przeprowadzone badania jakościowe i ilościowe przez ekspertów Fundacji Socjometr.

Fundacja Socjometr to niezależny podmiot specjalizujący się w badaniach społecznych, spełniający wymogi przedstawione w Wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Opis doświadczenia niezbędnego do wykonania badań ewaluacyjnych stanowił załącznik do oferty.

Ewaluacja Lokalnych Strategii Rozwoju jest badaniem specyficznym i wymaga wiedzy z zakresu funkcjonowania programu LEADER, a także podmiotów je wdrażających – Lokalnych Grup Działania. Są to organizacje, które realizują swoje zadania w myśl zasad określanych jako Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). Międzysektorowość, a także oddolny charakter realizacji strategii ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia założeń programowych powołania wspomnianych instytucji, dlatego ich ewaluacja musi uwzględniać nie tylko badania dotyczące realizowanych celów strategicznych, ale także zaangażowania społecznego i współpracy pomiędzy różnymi podmiotami działającymi na obszarze wdrażania strategii.

Ewaluacja ex-post wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju dla Lokalnej Grupy Działania została wykonana w okresie od początku czerwca do końca października 2021 i objęła okres od początku wdrażania LSR w okresie programowania 2014-2020 do 31.05.2021 roku, zgodnie z:

- Wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, które dostępne są na stronie Internetowej http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-

Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spolecznosc-RLKS,

- Wskazówkami zawartymi w Podręczniku Monitoringu i Ewaluacji Lokalnych Strategii Rozwoju, który dostępny jest na stronie Internetowej http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spolecznosc-RLKS,
- Postanowieniami Lokalnej Strategii Rozwoju aktualnej na dzień 31.05.2021 r.

Data 31.05.2021 roku została ustalona jako dzień, w którym będzie analizowany stan wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Takie założenie było niezbędne do tego, aby rozpocząć prace analityczne i aby uniknąć sytuacji, w której LGD w okresie od początku czerwca do końca października dostarczałby aktualnych danych na bieżąco tym samym uniemożliwiając analizę.

Badanie zostało zakończone opracowaniem raportów z badań dla poszczególnych LGD odrębnie oraz opracowaniem ponad 15 minutowego filmu promującego program LEADER i LGD w województwie małopolskim, a także prezentacji multimedialnej, która została zaprezentowana w formie publicznej na spotkaniu online w dniu 15.10.2021 roku.

Ze względu na specyfikę realizacji badania wynikającą ze wspólnego zlecenia przygotowanego przez Federację LGD Małopolska, Fundacja Socjometr przygotowała uniwersalny schemat badawczy dla każdej z Lokalnych Grup Działania. Taka procedura, czyli przeprowadzenie badania w każdym z LGD w oparciu o wystandaryzowane metody, techniki i narzędzia badawcze, zapewniła sprawne przeprowadzenie procesu, porównywalność wyników badań oraz tworzenie zestawień i wniosków dla całego województwa. Dzięki takiemu podejściu uzyskano niewątpliwe, dodatkowe korzyści ze zrealizowanego zlecenia. Była to okazja do zebrania unikalnych danych ważnych z punktu widzenia tak pojedynczego LGD, Federacji LGD Małopolska jak i Instytucji Zarządzającej, jak i wszystkich innych instytucji działających na obszarze województwa małopolskiego, które zajmują się szeroko rozumianym rozwojem lokalnym. Dodatkowo, przygotowany w oparciu o to założenie plan badawczy pozwolił na przeprowadzenie tak obszernego badania, jakim jest ewaluacja wszystkich lokalnych strategii rozwoju województwa małopolskiego, stosując triangulację metod i technik badawczych w tak krótkim czasie z zachowaniem wysokich standardów realizacji badań społecznych.

Realizacja zlecenia wymagała przeprowadzenia szeregu badań z wykorzystaniem zróżnicowanych metod i technik badawczych. Część z nich ma charakter zapośredniczony (np. CAWI, kwestionariusz ankiety), co oznacza, że do ich realizacji badacz nie musi wchodzić w relacje typu face-to-face z osobą badaną. Wśród zaproponowanych technik są jednak również takie, które w założeniu wymagają kontaktu bezpośredniego (IDI, FGI).

Zasadniczym celem badania ewaluacyjnego była, zgodnie z zapytaniem ofertowym identyfikacja i ocena efektów realizacji LSR dla poszczególnych LGD działających na obszarze województwa małopolskiego.

Przedmiotem badania, którego wyniki zaprezentowane zostały w niniejszym raporcie, jest Lokalna Strategia Rozwoju przygotowana w okresie programowania UE 2014-2020. W zakresie ewaluacji uwzględniono zróżnicowane działania podjęte w celu jej skutecznego wdrażania, a także działania Lokalnej Grupy Działania wykraczające poza samą strategie, a wpisujące się w statutowe obszary działalności Stowarzyszenie.

Analiza wyników przeprowadzonych badań ewaluacyjnych została przeprowadzona z uwzględnieniem przyjętych przez Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne kryteriów oceny, do których zaliczyć należy:

Trafność – kryterium to pozwala ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym projektem i/lub realnym potrzebom beneficjentów,

Spójność – kryterium to pozwala ocenić stopień spójności LSR z innymi dokumentami programowymi i strategiami obejmującymi obszar realizacji LSR,

Efektywność – kryterium to pozwala ocenić poziom „ekonomiczności" projektu, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów. Nakłady rozumiane są tu jako zasoby finansowe, ludzkie i poświęcony czas,

Skuteczność – kryterium to pozwala ocenić, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie programowania zostały osiągnięte,

Użyteczność – kryterium to pozwala ocenić stopień zaspokojenia potrzeb odbiorców działań w wyniku osiągnięcia rezultatów operacji,

Trwałość efektów – kryterium to pozwala ocenić czy pozytywne efekty projektu na poziomie celu mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tego projektu w dłuższym okresie na procesy rozwoju na poziomie sektora, regionu czy kraju[1].

Z wykorzystaniem powyższych kryteriów ewaluacji, w badaniach starano się odpowiedzieć na sformułowane na podstawie Wytycznych 5/3/2017 pytania badawcze, które zostały przypisane do następujących obszarów badawczych.

1. Ocena wpływu na główny cel LSR
    a. Jaki jest stopień osiągnięcia celu głównego i przypisanych do niego wskaźników LSR?
2. Ocena wpływu na kapitał społeczny
    a. Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
    b. W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
3. Przedsiębiorczość
    a. W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
    b. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?
4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
    a. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
    b. W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?
5. Grupy defaworyzowane
    a. Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
    b. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
    c. Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?

[1] *Standardy ewaluacji,* Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne, http://pte.org.pl/o-ewaluacji/

6. Innowacyjność
    a. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
    b. Jakie można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?
7. Projekty współpracy
    a. Jaka była skuteczność i efekty działania wdrażania projektów współpracy?
    b. Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości?
8. Ocena funkcjonowania LGD
    a. Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwalał na efektywną i skuteczną realizację LSR?
    b. Jaka jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych?
    c. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
9. Ocena procesu wdrażania
    a. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem?
    b. Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?
    c. Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?
    d. Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?
10. Wartość dodana podejścia LEADER
    a. Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie?
    b. Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?
    c. Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projekty przyczyniają się do jego wzmocnienia?
    d. Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR?

Szczegółowe obszary działań LGD, które zostały poddawane ocenie to:

1. Działalność biura LGD, w tym w szczególności jakość i efektywność świadczonego doradztwa dla beneficjentów,
2. Realizacja planu komunikacji, rozpoznawalność LGD, wymiana informacji z mieszkańcami obszaru oraz jakość podejmowanych działań komunikacyjnych,
3. Realizacja rzeczowo-finansowa Lokalnej Strategii Rozwoju,
4. Funkcjonowanie organów LGD,
5. Działania na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej oraz włączenia społecznego (w szczególności wsparcie udzielone przedstawicielom grupy defaworyzowanej),
6. Działania LGD w zakresie rozwoju przedsiębiorczości oraz turystyki i dziedzictwa kulturowego,
7. Promowanie innowacyjności na obszarze objętym LSR,
8. Realizacja projektów współpracy,
9. Realizacja projektów wykraczających poza RLKS.

4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania.

Metody i techniki badawcze

Ewaluacja ex-post została przeprowadzona w oparciu o zróżnicowane metody i techniki badawcze. Fundacja Socjometr w przypadku każdego z zadań badawczych uwzględnił już stosowane przez LGD narzędzia badawcze, aby – jeśli to możliwe – zachować kontynuację trwającego na przestrzeni wdrażania LSR procesu badawczego. Wśród zastosowanych metod i technik badawczych należy wskazać:

a) Desk research (analizę danych zastanych) - analiza dokumentacji wytworzonej przez biuro i organy LGD. Analiza ogólnodostępnych danych statystycznych (Bank Danych Lokalnych, Vademecum Samorządowca, Wskaźniki dochodów podatkowych gmin Ministerstwa Finansów, Główny Urząd Statystyczny). Analiza desk research poprzedziła całość badań empirycznych i oprócz istotnego wkładu do raportu, umożliwiła dobre przygotowanie się badaczy do zadań terenowych.

b) Przeprowadzenie badań jakościowych wśród przedstawicieli biura, Zarządu, Rady LGD:

a. wywiady eksperckie - wywiady indywidualne wśród pracowników biura,

b. zogniskowane wywiady grupowe (FGI) – przeprowadzone wśród przedstawicieli Zarządu i Rady LGD pozwoliły zebrać wiedzę dotyczącą tak bieżących jak i strategicznych działań LGD,

c. ankieta online skierowana do Przedstawicieli Zarządu oraz Rady – ankieta została wysłana do dwóch osób w każdym z LGD po przeprowadzeniu wywiadów w terenie. Ankieta umożliwiła respondentom uzupełnienie wypowiedzi z wywiadów.

c) Przeprowadzenie badań ilościowych:

a. Badanie ankietowe mieszkańców obszaru LGD – badanie ilościowe przeprowadzone za pośrednictwem badań online, techniką CAWI. Ankiety w formie elektronicznej zostały przesłane do każdego LGD w celu ich zamieszczenia na swoich stronach internetowych oraz (jeśli są) portalach społecznościowych. Badanie służyły do zebrania wiedzy np. na temat rozpoznawalności LGD, działalności LGD, kanałów komunikacyjnych stosowanych przez LGD, oceny realizacji celów strategicznych oraz pojedynczych operacji,

c. Badanie ankietowe wśród beneficjentów – badanie ilościowe przeprowadzone za pomocą formularza internetowego (CAWI). Ankieta została wypełniona przez beneficjentów i pozwoliła na analizę efektywności interwencji podjętych w ramach wdrażania LSR oraz przysłużyła się do badania poziomu jakości świadczonego doradztwa.

Proces badawczy oparty został o triangulację metod (ilościowe i jakościowe) oraz technik badawczych (ankieta CAWI, ankieta drukowana, wywiady indywidualne, wywiady grupowe, desk research). Zróżnicowane zostały również same źródła pozyskiwania danych, oprócz już wspomnianych danych wywołanych, eksperci Fundacji Socjometr przeanalizowali również dane zastane, wytworzone w ramach działań monitoringowych i sprawozdawczych w LGD. Analizie zostały poddane również dane ze statystyki publicznej.

Uzasadnienie wykorzystania poszczególnych technik badawczych

Wywiad pogłębiony IDI (ang. Individual In-depth Interview) – polega na uzyskaniu interesujących danych w trakcie indywidualnej i bezpośredniej rozmowy z respondentem, skoncentrowany na opiniach i poglądach respondenta (skupia się na osobistych doświadczeniach), ma na celu poznanie postaw, wrażeń, motywów kierujących działaniami respondenta, znaczeń im przypisywanych. Zwykle trwa 1-2 godziny. Jest oparty o scenariusz rozmowy, jednak zwykle nie silnie ustrukturyzowany.

Zogniskowany wywiad grupowy FGI (ang. Focus Group Interview) – przeprowadzany jednocześnie z kilkoma osobami, często przy użyciu technik projekcyjnych i wspomagających. Zwykle trwa 1.5 – 2.5 godziny. Wywiad grupowy to sytuacja bliższa sytuacjom rzeczywistym – opinie kształtują się w kontakcie z innymi ludźmi, a nie w odosobnieniu. Taka sytuacja symuluje rzeczywistą sytuację życiową, w której ludzie reagując na bodziec – ujawniają swoje opinie, które często w kontaktach z innymi ulegają pewnym modyfikacjom.

Ankieta CAWI (ang. Computer Assisted Web Interview) – jest częścią metodologii opartej na ankiecie dostarczonej respondentowi za pomocą linka w panelu lub na stronie internetowej. Metoda CAWI jest uważana za jeden z najbardziej ekonomicznych sposobów zbierania danych ankietowych, ponieważ nie wymaga ankieterów, urządzeń, ani dodatkowych narzędzi. Z tych wszystkich powodów ankiety CAWI, zwane również kwestionariuszami internetowymi, są jedną z najbardziej powszechnych metod zbierania informacji. W badaniu CAWI cała uwaga jest skupiona na konstrukcji kwestionariusza, ponieważ wskaźnik odpowiedzi jest bezpośrednio związany z jakością samego kwestionariusza. Wykorzystanie tego typu narzędzia pozwala w krótkim czasie dotrzeć do dużej liczby osób).

Wielkości i struktura próby

Wielkość i struktura próby zostały zaprezentowane w tabeli poniżej. Warto podkreślić, że badania będą przeprowadzone osobno, w każdym LGD podlegającym ewaluacji zgodnie ze wskazaniem w zapytaniu ofertowym. Poniższa tabela przedstawia zatem matrycę wielkości i struktury w odniesieniu do pojedynczego LGD.

Badanie	**Próba (n)**	**Uwagi**
Badania ilościowe		
Badanie ankietowe online mieszkańców obszaru LGD	n>100 osób	Zebrano opinie mieszkańców za pomocą metody badań online od minimum 100 mieszkańców badanego obszaru działania LGD. W badaniach na bieżąco sprawdzane były podstawowe parametry demograficzne, aby zapewnić możliwie prawidłowy rozkład badanej próby w odniesieniu do populacji. Należy jednak pamiętać, że w badaniach tego typu, badacz ma niewielką kontrolę na to, kto wypełnia ankietę. LGD zostało poproszone o promowanie linku na swoich stronach i kanałach społecznościowych, aby zwiększyć szansę na uzyskanie odpowiednich parametrów.

Badanie ankietowe online wśród beneficjentów	n>20	Ankieta została przesłana do beneficjentów (osób, które pozyskały i rozliczyły otrzymane z LGD środki finansowe na realizację operacji) danego LGD. Minimalna liczba ankiet do zebrania wyniosła 20.
Badania jakościowe		
Badania IDI /FGI wśród pracowników biura	2 IDI	W LGD przeprowadzono wywiadu IDI z pracownikami biura.
Badania FGI wśród członków Zarządu LGD	1 FGI	Przeprowadzono jeden zogniskowany wywiad grupowy.
Badania FGI wśród członków Rady LGD	1 FGI	Przeprowadzono jeden zogniskowany wywiad grupowy.
Badanie ankietowe online wśród Prezesów Zarządu LGD	1 osoba	Wypełnienie ankiety online było opcjonalne, skierowane do osób, które chciały uzupełnić wiedzę przekazaną podczas wywiadu.
Badanie ankietowe online wśród Przewodniczących Rady LGD	1 osoba	Wypełnienie ankiety online było opcjonalne, skierowane do osób, które chciały uzupełnić wiedzę przekazaną podczas wywiadu.

Harmonogram realizacji badania

Harmonogram realizacji poszczególnych zadań w ramach prowadzonych badań ewaluacyjnych został przedstawiony na wykresie Gantta zamieszczonym poniżej.

ZADANIE	**Czerwiec**	**Lipiec**	**Sierpień**	**Wrzesień**	**Październik**
1. Podpisanie umowy					
2. Przygotowanie procesu badawczego, jego zaplanowanie					
3. Przygotowanie wzoru procedury przeprowadzania ewaluacji ex-post do aktualizacji LSR w każdym z LGD					
4. Analiza sytuacji bieżącej w LGD, wprowadzenie odpowiednich metod i narzędzi zbierania danych niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia ewaluacji ex-post					
5. Przygotowanie baz danych, narzędzi oraz instrukcji kodowych dla wszystkich zadań badawczych					
6. Przeprowadzenie badań i analiz w zakresie opisanym w procedurze badawczej					
a. Desk research					
b. Ankieta dla Prezesów Zarządów i Przewodniczących Rad Programowych LGD					
c. Badania online wśród mieszkańców obszarów działania LGD					
e. Badania ankietowe beneficjentów					
f. IDI/FGI wśród pracowników					
g. FGI wśród przedstawicieli Zarządów i Rad Programowych					
7. Opracowanie raportu końcowego z badań					

8. Opracowanie filmu przedstawiającego dobre praktyki wdrażania programu LEADER na terenie małopolski	
9. Opracowanie prezentacji multimedialnej podsumowującej realizację badań	
10. Prezentacja przygotowanej prezentacji multimedialnej	

Podstawowe założenia realizacji Zlecenia

Podsumowując podstawowe jej założenia techniczne, które stanowiły fundament prawidłowego przebiegu badań:

1. Badania prowadzone były w oparciu o uniwersalny schemat badawczy w każdej z Lokalnych Grup Działania przystępujących do realizacji zlecenia Federacji LGD Małopolska – zaproponowane przez Fundację Socjometr metody i techniki badawcze były stosowane w badaniach w każdej z Lokalnych Grup Działania.
2. Sprawna komunikacja i wymiana dokumentów – sprawna komunikacja z przedstawicielami Federacji LGD Małopolska oraz przedstawicielami poszczególnych LGD była wymagana między innymi w procesie dostarczania niezbędnych do rozpoczęcia etapu badawczego danych ze strony każdej z LGD. LGD otrzymały konkretne wskazówki i wytyczne dotyczące tego, jakie dane i jakie dokumenty są potrzebne do rozpoczęcia analiz. W celu usprawnienia procesu zbierania danych od wszystkich LGD, Fundacja Socjometr przygotowała plikiz tabelami do wypełnienia przez pracowników LGD. Oprócz opracowanych przez Fundację Socjometr tabel, LGD zostało poproszone o przesłanie sprawozdań rocznych z wdrażania LSR za lata 2015-2020, a także aktualną na dzień 31.05.2021 Lokalną Strategię Rozwoju. Aspekt komunikacji był również ważny na etapie wysyłania kolejnych narzędzi badawczych, tj. ankiet. W przypadku badań ankietowych, ważne było sprawne umieszczenie przez pracowników LGD na stronach internetowych narzędzia skierowanego do mieszkańców, a także przesłanie przez nich narzędzi do beneficjentów realizowanych projektów. Na etapie umawiania spotkań, również bardzo ważne było zaangażowanie pracowników LGD. Szczególnie ważne było tutaj efektywne zorganizowanie spotkań z osobami podlegającymi badaniu zgodnie ze schematem (dotyczy badań IDI oraz FGI), czyli umówienie respondentów na spotkanie w określonym miejscu i czasie.

5. Opis wyników badań wraz z ich interpretacją.

5.1. Obszar objęty Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność oraz jej podstawowe założenia

Cały obszar Podhalańskiej LGD położony jest na terenie dwóch sąsiadujących ze sobą powiatów: tatrzańskiego i nowotarskiego (zajmując odpowiednio 18% i 54% ich powierzchni), w woj. małopolskim. Gminy tworzące PLGD to następujące gminy wiejskie: Czarny Dunajec; Szaflary; Biały Dunajec; Kościelisko i Poronin, które graniczą ze sobą, stanowiąc zwarty obszar.

Ten spójny przestrzennie obszar 5 gmin tworzących PLGD to łącznie 38 sołectw, zawierających się w 52.715ha, stanowiących 27,5% łącznej pow. obu powiatów. Największą powierzchniowo jest Gmina Czarny Dunajec, zawierająca 15 sołectw i zajmująca 15% powierzchni p. nowotarskiego i 41% pow. obszaru LGD, następnie jest G. Kościelisko (3 sołectwa i 29% p. tatrzańskiego, 26% LGD), G. Poronin (8 sołectw i 18% p. tatrzańskiego, 16% LGD), G. Szaflary (7 sołectw 37% p. nowotarskiego,10% LGD), najmniejsza jest natomiast G. Biały Dunajec (5 sołectw i 7% p. tatrzańskiego, 7% LGD) [BDL GUS 2014, LSR, 2021].

Rysunek 1 Obszar działania LGD

Źródło: LSR, 2021

W 2015 roku podjęto prace nad opracowaniem Strategii dotyczącej okresu programowania 2014-2020. LGD zamierzało w okresie 2014-2020 po części kontynuować swoją dotychczasową politykę (w zakresie: rozwoju obszaru działania PLGD - zaplecza rekreacyjnego, polepszenia ofert spędzania wolnego czasu, integracji branż mających znaczenie w rozwój produktu lokalnego), ale także koncentrować się na rozwoju przedsiębiorczości oraz tworzeniu miejsc pracy, pobudzaniu aktywności mieszkańców, jak również zwiększeniu poziomu ochrony środowiska naturalnego, w tym dziedzictwa przyrodniczego obszaru. Podczas wszystkich prowadzonych dyskusji i spotkań kluczowe były głownie podejścia oddolne i lokalne.

Analiza danych w okresie 2015-2020 wskazała, iż nie ma znaczących zmian w liczbie ludności w gminach wschodzących w skład LGD. Wszystkie analizowane gminy, to gminy wiejskie, oznaczone w GUS nr 2.

Tabela 1 Ludność w gminach wchodzących w skład LGD.

Ludność w gminach wchodzących w skład LGD						
Nazwa gminy/rok	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Czarny Dunajec (2)	22 267	22 318	22 423	22 527	22 626	22 592
Szaflary (2)	10 915	10 980	11 000	11 054	11 103	11 115
Biały Dunajec (2)	7 112	7 113	7 150	7 184	7 179	7 166
Kościelisko (2)	8 659	8 703	8 747	8 784	8 846	8 867
Poronin (2)	11 473	11 517	11 581	11 636	11 650	11 715
RAZEM	60 426	60 631	60 901	61 185	61 404	61 455

Źródło: dane z GUS, 2021.

Istotną kwestią są dochody gmin. Wyrazem zdolności dochodowej gmin jest wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, czyli tzw. wskaźnik G, stanowiący podstawę do wyliczenia rocznych kwot części wyrównawczej subwencji ogólnej i wpłat. Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wskaźnik G dla każdej gminy oblicza się dzieląc kwotę dochodów podatkowych (z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od środków transportowych, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty

podatkowej, wpływów z opłaty skarbowej, wpływów z opłaty eksploatacyjnej, udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych) za rok poprzedzający rok bazowy przez liczbę mieszkańców gminy.

Wskaźnik G w analizowanych latach sukcesywnie wzrastał. W badanych latach 2018-2021 najwyższy był w gminie Kościelisko, natomiast najniższy w gminie Czarny Dunajec.

Tabela 2 Wskaźniki G dla gmin wchodzących w skład LGD (PLN).

Wskaźniki G dla gmin wchodzących w skład LGD (PLN)				
Gminy	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Czarny Dunajec	504,61	554,54	599,09	672,33
Szaflary	711,94	733,31	799,58	869,86
Biały Dunajec	726,18	750,53	990,23	899,08
Kościelisko	1 097,95	1 208,25	1 370,49	1 520,49
Poronin	937,43	985,03	1 194,26	1 283,07
ŚREDNIA DLA OBSZARU	795,622	846,332	990,73	990,44
Wskaźnik W dla województwa Małopolskiego*	139,01	146,20	180,76	206,24

*Wskaźnik W podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca województwa. Należy zaznaczyć, że do obliczenia wskaźnika W nie wyodrębnia się obszarów wiejskich i miejskich.

Źródło: https://www.gov.pl/web/finanse/wskazniki-dochodow-podatkowych-gmin-powiatow-i-wojewodztw

Na podstawie analizy wydatków gmin wchodzących w skład Podhalańskiej Grupy Działania wykazano, iż są one z roku na rok coraz większe. Analizując cztery gminy od 2015 roku, zauważono iż wydatki w gminach Szaflary i Biały Dunajec były najmniejsze. Odnotowano sukcesywny wzrost wydatków w poszczególnych latach dla wszystkich badanych gmin. Natomiast w 2019 najniższe były w gminie Czarny Dunajec, mimo iż w 2015 w tej gminie były najwyższe. Najwyższy wzrost wydatków zanotowała gmina Szaflary.

Tabela 3 Roczne wydatki gmin na 1 mieszkańca (PLN)

	Roczne wydatki gmin na 1 mieszkańca (PLN)				
Gminy	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Czarny Dunajec (2)	3 392,26	3 648,89	4 400,33	4 298,71	4 440,54
Szaflary (2)	2 614,88	3 542,13	4 410,57	4 768,49	5 265,57
Biały Dunajec (2)	2 925,19	3 520,35	4 036,05	4 320,75	5 095,55
Kościelisko (2)	3 240,77	3 776,81	4 054,44	4 775,77	5 154,69
Poronin (2)	3 293,84	3 671,21	3 973,92	4 921,02	5 087,29
ŚREDNIA DLA OBSZARU	3 093,39	3 631,88	4 175,06	4 616,95	5 008,73
ŚREDNIA DLA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	328,66	330,22	382,37	386,67	391,72

Źródło: dane z GUS, 2021.

Gminy wchodzące w skład LGD nie należą do najbardziej rozwiniętych ekonomicznie na tle wszystkich małopolskich gmin. Zauważa się różnorodność lokat poszczególnych gmin w zależności od kategorii. W obszarze wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca oraz środków w dochodach budżetu gminy na finansowanie projektów UE na 1 mieszkańca najlepsza lokatę w województwie ma gmina Kościelisko. W kategorii dochodów własnych budżetu gminy na 1 mieszkańca najlepiej wypada gmina Szaflary.

Tabela 4 Lokaty gmin w województwie w poszczególnych kategoriach w roku 2019.

Gmina	**Lokaty gmin w województwie w poszczególnych kategoriach w roku 2019**			
	Dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca (zajmowane miejsce)	**Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie projektów UE na 1 mieszkańca (zajmowane miejsce)**	**Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca (zajmowane miejsce)**	**Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (zajmowane miejsce)**
Czarny Dunajec (2)	178	173	160	167
Szaflary (2)	124	96	75	119
Biały Dunajec (2)	135	170	92	51
Kościelisko (2)	51	40	86	14

Poronin (2)	81	123	94	13

Źródło: Statystyczne vademecum samorządowca, 2020.

Przedsiębiorczość

Analiza przedsiębiorczości w LSR we wszystkich gminach, tworzących LGD, wykazała, iż największe znaczenie odgrywają przedsiębiorstwa z sekcji handel i naprawy, działalność związania z zakwaterowaniem i gastronomią oraz budownictwo, stanowiące odpowiednio ok. 24%, 19% i 13% wszystkich podmiotów na jej terenie. Są to przede wszystkim podmioty zajmujące się różnorodną sprzedażą detaliczną oraz drobnymi usługami, wynajmem miejsc noclegowych i zapewnieniem wyżywienia turystom oraz działalnością remontowo-budowlaną. Firmy te w zdecydowanej większości są działalnością osób fizycznych, często o charakterze jednoosobowym lub rodzinnym. Stanowią one poważny element samozatrudnienia, ale także źródło ofert pracy dla mieszkańców regionu. W LSR podkreślono, iż struktura taka jest charakterystyczna dla regionów o wysokim potencjale turystycznym, generującym wiele miejsc pracy w turystyce i branżach pokrewnych. Ewenementem jest wysoki udział przetwórstwa przemysłowego. Należy nadmienić, że chodzi tu głównie o kultywowanie przez nieduże zakłady rzemieślnicze, należące do tradycyjnych branż takich jak obróbka drzewa, tkactwo, kaletnictwo, kowalstwo i wyroby z metalu. W LSR podkreślono, iż bardzo ważne znaczenie ma turystyka, zwłaszcza jeśli uwzględnimy małe rodzinne pensjonaty i gospodarstwa agroturystyczne. Wszystko powyższe jeszcze mocniej podkreśla turystyczny charakter obszaru LGD, zwłaszcza iż region ten posiada bardzo wysoką rozpoznawalność i swoich sympatyków, a bardzo słabą pozycję rolnictwa.

Analizując dane z GUS z 2019 roku w obszarze osób pracujących wykazano, iż największa grupa występuje w gminie Czarny Dunajec. Najmniejsza grupa w gminie Biały Dunajec. Należy także podkreślić, iż w podziale na płeć, zdecydowanie większą grupę w gminach Czarny Dunajec, Biały Dunajec, Kościelisko i Poronin stanowią kobiety. Nie jest to trend charakterystyczny dla całego województwa. Można wnioskować iż taka sytuacja występuje ze względu na działalność turystyczną, w obszarze której pracuje więcej kobiet.

Tabela 5 Pracujący w gminach wchodzących w skład LGD (osoba).

Gmina	Pracujący w gminach wchodzących w skład LGD (osoba)					
	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	2015	2019	2015	2019	2015	2019
Czarny Dunajec (2)	1 475	1 860	544	741	931	1 119
Szaflary (2)	923	1 010	512	580	411	430
Biały Dunajec (2)	329	326	123	103	206	223
Kościelisko (2)	659	584	228	215	431	369
Poronin (2)	600	703	296	297	304	406
RAZEM	3 986	4 483	1 703	1 936	2 283	2 141
ŚREDNIA DLA OBSZARU	797	897	341	387	457	535

Źródło: dane z GUS, 2021.

W LSR podkreślano problem bezrobocia na badanym obszarze. Zwrócono uwagę, iż niekorzystnie wygląda trend długości pozostawania bez pracy dotyczący zarówno obszaru LGD, powiatu oraz województwa, wskazujący, że im dłużej jest się w grupie bezrobotnych tym ciężej opuścić jej szeregi. Ponadto zwrócono uwagę na rozkład bezrobotnych względem płci i na najniekorzystniejszą sytuację kobiet, które stanowią większą połowę ogółu bezrobotnych terenu. W LSR wykazano, iż najwięcej bezrobotnych z terenu LGD to osoby z wykształceniem zasad. zawodowym, śr. zawodowym oraz policealnym, stanowiąc 61% ogółu bezrobotnych obszaru LGD. W LSR wskazano na rosnący odsetek bezrobotnych, szczególnie wśród osób młodych do 35 roku życia i kobiet (zbyt mała liczba miejsc pracy) oraz co się z tym wiąże wzrost ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Analizując grupy bezrobotne w badanych gminach wskazano w LSR grupy defaworyzowane, do której zaliczono: osoby bezrobotne, osoby młode (do 35 r.ż.) oraz rodziny wielodzietne. Natomiast w analizie danych z GUS największy udział osób bezrobotnych zarejestrowano w 2020 roku w gminach Czarny Dunajec oraz Poronin. Odnotowano więcej mężczyzn bezrobotnych w poszczególnych gminach.

Tabela 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności według płci.

Gmina	Udział bezrobotnych w gminach wchodzących w skład LGD											
	Ogółem				Mężczyźni				Kobiety			
	2015		2020		2015		2020		2015		2020	
	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%
Czarny Dunajec (2)	686	4,8	464	3,3	332	4,5	235	3,2	354	5,2	229	3,4
Szaflary (2)	398	5,7	286	4,1	206	5,6	141	3,8	192	5,9	145	4,4
Biały Dunajec (2)	390	8,7	247	5,5	226	9,8	126	5,4	164	7,6	121	5,7
Kościelisko (2)	521	9,4	319	5,8	325	11,2	193	6,6	196	7,4	126	4,9
Poronin (2)	666	9,3	434	6,0	393	10,4	246	6,5	273	8,1	188	5,5
ŚREDNIA DLA OBSZARU	532	8	350	5	296	8	188	5	236	7	6,84	5
ŚREDNIA DLA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	-	5,7	-	4,0	-	5,0	-	3,5	-	6,4	-	4,7

Źródło: dane z GUS, 2021.

We wszystkich gminach obszaru LGD w latach 2015-2020 odnotowano wzrost zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym. Największy ich wzrost zanotowano w gminach Kościelisko oraz Poronin. Najniższy zaś w gminie Czarny Dunajec.

Tabela 7 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Nazwa	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym [PLN]					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MAŁOPOLSKIE	1 727,8	1 769,6	1 821,8	1 886,8	1 984,0	2 077,6
Czarny Dunajec (2)	774,5	787,7	819,7	894,2	966,0	1 046,9
Szaflary (2)	890,4	935,2	999,6	1 134,3	1 220,0	1 318,2
Biały Dunajec (2)	1 374,7	1 408,4	1 447,8	1 555,2	1 655,8	1 763,5
Kościelisko (2)	1 740,0	1 807,0	1 904,8	2 048,3	2 169,5	2 273,1
Poronin (2)	1 864,6	1 895,4	1 962,3	2 067,0	2 232,6	2 291,7

Źródło: dane z GUS, 2021.

Wykres 1 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.

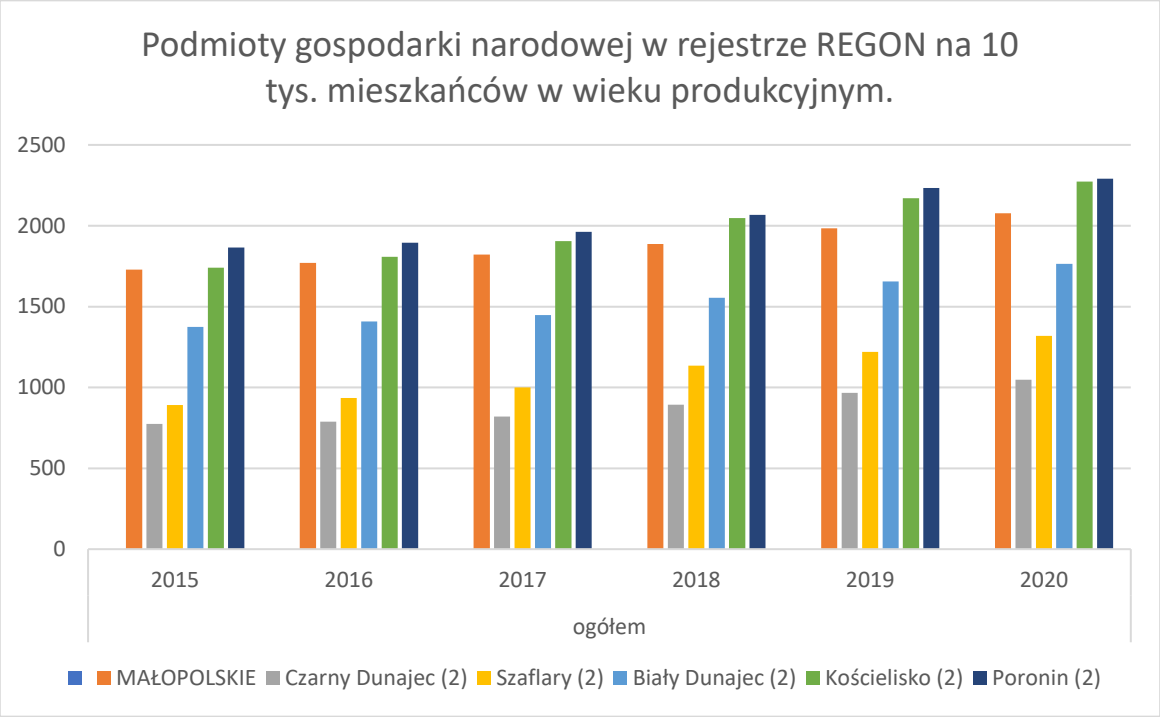

Źródło: dane z GUS, 2021.

Na obszarze LGD zanotowano w poszczególnych latach od 2015 do 2020 najwięcej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców odnotowano w gminie Poronin, najmniej zaś w gminie Czarny Dunajec. Liczba tych podmiotów rosła sukcesywnie w poszczególnych analizowanych latach.

Tabela 8 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców.

Nazwa	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
MAŁOPOLSKIE	787	790	804	840	881	918
Czarny Dunajec (2)	398	403	422	465	505	548
Szaflary (2)	458	479	521	592	639	690
Biały Dunajec (2)	748	769	800	860	922	985
Kościelisko (2)	887	915	965	1 045	1 113	1 157
Poronin (2)	1 014	1 025	1 065	1 118	1 212	1 245

Źródło: dane z GUS, 2021.

Wykres 2 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców.

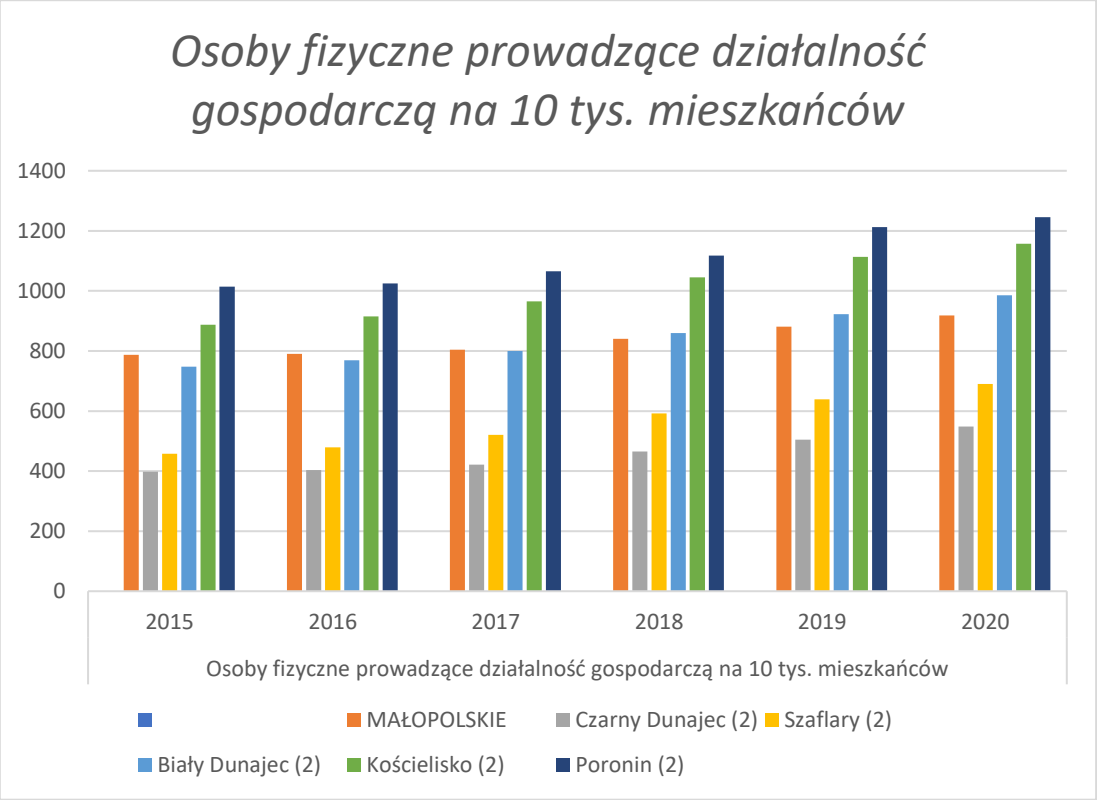

Źródło: dane z GUS, 2021.

Organizacje pozarządowe

W LSR zawarto informacje o organizacjach społecznych (w tym fundacjach, stowarzyszeniach, klubach sportowych), które są niewątpliwym źródłem i świadectwem podejmowania różnorodnych oddolnych inicjatyw przez mieszkańców obszaru, angażujących się w życie lokalnej społeczności, czy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, czyli aktywnego i zdolnego do samoorganizacji, określania i osiągania wyznaczonych celów bez impulsu ze strony władzy państwowej. Według danych zawartych w LSR na obszarze LGD w 2014 było ich zarejestrowanych 144, a najwięcej w Czarnym Dunajcu - 62. W LSR podkreślono, iż organizacje pozarządowe realizują cele m.in. z zakresu pożytku publicznego - działania na rzecz promocji i rozwoju obszaru i gmin, propagowania kultury góralskiej, ochrony dziedzictwa kulturalno-historycznego, edukacji, sportu, turystyki i aktywnego wypoczynku, rozwoju gospodarczego, przedsiębiorczości, os. niepełnosprawnych, wiary i wiedzy o kościele oraz samopomocy mieszkańców. Na obszarze LGD oprócz kilku organizacji pozarządowych wpisanych do rejestru przedsiębiorców, nie działają żadne spółdzielnie socjalne, łączące cechy przedsiębiorstwa i organizacji społecznej. W LSR zostały zawarte wyniki konsultacji społecznych, które pokazały zainteresowanie mieszkańców tworzeniem tego typu podmiotów, dlatego też LGD zamierza

inicjować tego typu działania i wspierać przedsiębiorczość społeczną obszaru. W LSR zawarto też informacje o Kołach Gospodyń Wiejskich, czy innych grupach nie zawsze formalne, które prężnie działają na obszarze LGD integrując lokalną społeczność. W LSR charakteryzując organizacje pozarządowe przedstawiono problemy z jakimi się one borykają. Wskazano głównie na problemy finansowe oraz związane z zawiłościami przepisów, czy zasad aplikowania o środki zewnętrzne na swoją działalność.

Grupy defaworyzowane

Zgodnie z analizą SWOT zawartą w LSR wykazano, iż na terenie LGD zauważa się występowanie pewnych osób, które napotykają duże bariery, mają szczególnie utrudniony dostęp do rynku pracy, czy też ograniczone możliwości uczestnictwa w życiu społeczno-rekreacyjno-kulturalnym. LGD w swojej LSR zaliczyło do tzw. grupy defaworyzowanych: **osoby bezrobotne, osoby młode (do 35 r.ż.), rodziny wielodzietne.** W Strategii zwrócono uwagę na te grupy, poprzez premiowanie nie tylko operacji realizowanych na ich rzecz, ale także operacji mających na celu wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia tych osób, czy możliwości zdobycia przez nich nowej wiedzy i doświadczenia. W celu dotarcia do tych grup wykorzystano metody komunikacji: 1) ogłoszenia i informacje przekazywane poprzez: tablice informacyjne; strony internetowe (Urzędów Gminy, LGD, sołectw); portale internetowe; wydarzenia na obszarze LGD; Newsletter; druki bezadresowe; ulotki; bezpłatny biuletyn LGD (wersja papierowa i elektroniczna); media i prasę; ogłoszenia parafialne; Punkty Informacyjne) kontakty bezpośrednie poprzez: szkolenia, spotkania informacyjne, w tym dla potencjalnych beneficjentów oraz dla grup defaworyzowanych, dyżury pracowników LGD w gminach i biurze, chat, rozmowy telefoniczne, e-mail, ankiety.

W LSR założono, iż dedykowane tym właśnie grupom będą operacje nakierowane z jednej strony na rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjno-kulturalnej, a z drugiej umożliwiające samozatrudnienie i pogodzenie życia zawodowego z rodzinnym. To, że bezpośrednim skutkiem bezrobocia jest wzrastająca liczba osób zagrożonych wykluczaniem społecznym, m.in. przez ubóstwo, które dotyka każdą z powyższych grup, nie trzeba przypominać. Należy jednak pamiętać o konieczności wprowadzenia mechanizmów i sposobów jego jak najskuteczniejszego niwelowania czyli operacje pobudzające lokalną przedsiębiorczość i powstawanie nowych miejsc pracy, umożliwiające samozatrudnienie oraz zatrudnienie innych.

Dane dotyczące ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w gminach obszaru LGD, nie wskazują znacznych zmian w poszczególnych gminach. Analizując lata 2015 i 2020 należy podkreślić, iż występuje przewaga liczebna w grupie w wieku poprodukcyjnym. Praktycznie nie ma zmiany w grupie w wieku produkcyjnym.

Tabela 9Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Gmina	**Ludność gmin w wieku (osoby):**					
	Przedprodukcyjnym		**Produkcyjnym**		**Poprodukcyjnym**	
	2015	**2020**	**2015**	**2020**	**2015**	**2020**
Czarny Dunajec (2)	4 489	4 393	14 164	14 079	3 614	4 120
Szaflary (2)	2 300	2 292	6 952	6 979	1 663	1 844
Biały Dunajec (2)	1 496	1 450	4 459	4 457	1 157	1 259
Kościelisko (2)	1 704	1 664	5 546	5 508	1 409	1 695
Poronin (2)	2 581	2 537	7 149	7 213	1 743	1 965
RAZEM	12 570	12 336	38 270	38 236	9 586	10 883

Źródło: dane z GUS, 2021.

Saldo migracji przybrało wartość ujemną w 2019 roku tylko w dwóch gminach: Biały Dunajec oraz Poronin. Należy zatem podkreślić, iż wstępuje przewaga napływu osób w gminach o dodatnim wyniku, w stosunku do odpływu mieszkańców, gdzie wynik jest ujemny. Na uwagę zasługuje fakt, iż ujemne saldo migracji zazwyczaj notowano w gminie Biały Dunajec. Znacząca różnica w danych w poszczególnych latach może mieć związek z odpływem osób np. zagranicę, czy napływem, być może w celu rozpoczęcia działalności turystycznej, z której ten obszar jest znany.

Tabela 10 Saldo migracji ogółem w gminach wchodzących w skład LGD (osoby).

Saldo migracji ogółem w gminach wchodzących w skład LGD (osoby)				
Nazwa gminy	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Czarny Dunajec (2)	9	19	-11	21
Szaflary (2)	3	13	22	10

Biały Dunajec (2)	-3	-12	23	-20
Kościelisko (2)	36	19	23	30
Poronin (2)	-3	10	-28	-3

Źródło: dane z GUS, 2021.

W Lokalnej Strategii Rozwoju zwrócono uwagę na ubożenie społeczeństwa. W LSR przedstawiono dane OPS z najczęstszymi problemami społecznymi z jakimi zmagają się mieszkańcy obszaru oraz z których to tytułów otrzymują oni wsparcie. Są to: 1. ubóstwo (średnio 66% podopiecznych OPS); 2. potrzeba ochrony macierzyństwa (36%); 3. bezrobocie (34%); 4. wielodzietność (34%); 5. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. dom. (33%); 6. niepełnosprawność (27%). Dodatkowo średnio 28 na 1000 mieszkańców obszaru korzysta z dożywiania (w tym 18% dzieci). Wszystkie powyższe problemy często powodują wykluczenie społeczne, czyli wyłączenie jednostek z funkcjonowania w życiu społecznym.

Na podstawie analizy danych z GUS można zauważyć iż najwięcej beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej jest w gminie Biały Dunajec – 502. W pozostałych gminach taka skala występuje na podobnym poziomie.

Tabela 11 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (osoby).

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (osoby)					
Nazwa gminy/rok	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Czarny Dunajec (2)	660	519	361	347	317
Szaflary (2)	635	550	475	427	379
Biały Dunajec (2)	700	596	559	524	502
Kościelisko (2)	627	520	451	406	314

Poronin (2)	406	362	331	329	344
RAZEM	3028	2547	2177	2033	1477
ŚREDNIA DLA OBSZARU LGD	605,6	509,4	435,4	406,6	371,2
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	611	549	485	447	413

Źródło: dane z GUS, 2021.

Wykres 3 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (osoby).

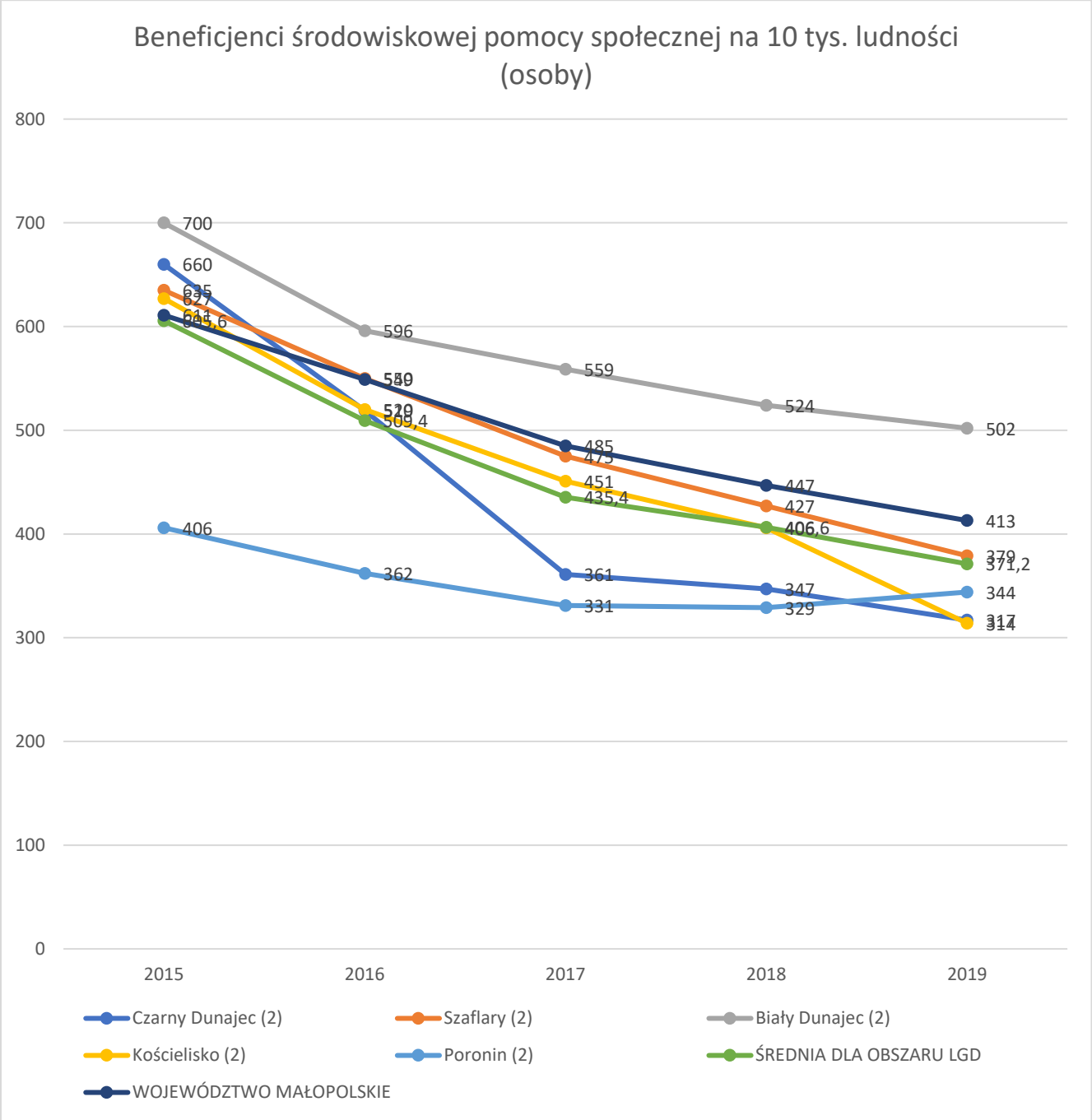

Źródło: dane z GUS, 2021.

Turystyka

Kluczowe znaczenie dla rozwoju i poprawy atrakcyjności obszaru LGD ma infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna obszaru (zarówno komercyjna jak i ogólnodostępna) obejmująca obiekty turystyczne, jak i rekreacyjne oraz świadczące usługi zarówno na rzecz ludności miejscowej jak i turystów. Ważnymi elementami są: baza noclegowa i gastronomiczna, infrastruktura towarzysząca oraz dostępność komunikacyjna.

Planowany rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej czy kulturalnej ma na celu zwiększenie atrakcyjności obszaru, jak również znalezienie przez jego mieszkańców pozarolniczych źródeł dochodu. Walory przyrodnicze, dziedzictwo historyczno - kulturowe, wykorzystane są w promocji i szerokim rozwoju obszaru LGD.

Analiza zarejestrowanych obiektów noclegowych w gminach wykazała, iż zdecydowanie najwięcej jest ich w gminie Poronin. Najmniej w gminie Czarny Dunajec. Nie jest to jednak obraz całej bazy noclegowej, ponieważ obiekty agroturystyczne, są zwolnione z podatku i skutkuje to tym, że nie wszyscy zgłaszają takie obiekty do ewidencji gminy. Z bazy GUS przedstawiono tylko zarejestrowane obiekty, na podstawie działalności gospodarczej.

Tabela 12 Turystyczne obiekty noclegowe.

Turystyczne obiekty noclegowe w gminach – stan w dniu 31 lipca poszczególnych lat (obiekt)			
Nazwa gminy/rok	**2016**	**2018**	**2020**
Czarny Dunajec (2)	6	5	4
Szaflary (2)	8	10	8
Biały Dunajec (2)	20	19	13
Kościelisko (2)	40	41	36
Poronin (2)	92	91	88
RAZEM	166	166	61

Źródło: dane z GUS, 2021.

Cele zapisane w LSR

W LSR wskazano na konieczność rozwoju obszaru w dwóch głównych kierunkach, tj. wzrostu atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania i wypoczynku – zarówno dla mieszkańców jak i turystów – poprzez realizację działań mających na celu rozwój oferty czasu wolnego, poprawę infrastruktury, oraz zachowanie i kultywowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz wzmacnianie integracji i aktywizacji mieszkańców. Drugim kierunkiem rozwoju powinno być dążenie do wzrostu konkurencyjności gospodarczej i spójności społecznej obszaru – poprzez rozwój przedsiębiorczości, współpracy lokalnych podmiotów w zakresie turystyki, lokalnego przetwórstwa, budowania więzi lokalnych i kapitału społecznego oraz promocję turystyczną obszaru PLGD.

W ramach LSR określono dwa cele ogólne oraz cele szczegółowe.

CO 1: Zwiększenie atrakcyjności obszaru PLGD jako miejsca zamieszkania i wypoczynku

W zakresie celu 1, zostało określone 2 cele szczegółowe:

1.1. Rozwój oferty spędzania wolnego czasu poprzez poprawę infrastruktury i realizowanie działań aktywizujących

1.2. Wzmacnianie tożsamości lokalnej, oraz aktywności i integracji mieszkańców

CO2: Rozwój społeczno – gospodarczy Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania

W ramach drugiego ogólnego celu określono cztery cele szczegółowe:

2.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i zwiększenie liczby miejsc pracy

2.2. Wspieranie współpracy lokalnych podmiotów oraz budowanie kapitału społecznego na rzecz rozwoju obszaru Podhalańskiej LGD

2.3. Zintegrowana promocja obszaru i kreowanie marki obszaru PLGD

2.4. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i zwiększenie liczby miejsc pracy

Zaplanowane w LSR cele i przedsięwzięcia wpisują się w cele przewidziane do wsparcia w ramach działania LEADER w PROW 2014-2020, w tym:

- wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR,
- zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości,
- dywersyfikację źródeł dochodu,
- podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych a także innowacji,
- rozwój produktów lokalnych,
- rozwój rynków zbytu, z wyłączeniem targowisk,
- zachowanie dziedzictwa lokalnego,
- rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej.

5.2. Rzeczowy i finansowy postęp w realizacji LSR

Analiza rzeczowego i finansowego postępu w realizacji LSR wymaga podejścia kompleksowego i scharakteryzowania historii naborów. Obszar LGD, to obszar turystyczny. W sezonie wakacyjnym raczej wnioskodawcy nie mają czasu na przygotowywanie wniosków, dlatego od września jest zawsze zdecydowanie większe zainteresowanie naborami. Pandemia nie wpłynęła na realizację strategii. Po pierwszej fali pandemii zauważono zdecydowanie większe zainteresowanie naborami, w tym zdecydowanie większe zainteresowanie w grupie wiekowej do 35 roku życia. Zdecydowanie też więcej porad telefonicznych odbyło się właśnie w okresie pandemii. Warto również zauważyć, że w ostatnich naborach było więcej wniosków, niż przed pandemią.

Tabela 13 Historia naborów.

Data naboru	Przedsięwzięcie (K – konkurs, O – operacja własna, G – projekt grantowy)	Liczba złożonych wniosków	Liczba wybranych wniosków	Liczba podpisanych umów	Protesty złożone	Protesty / odwołania uwzględnione
12.12.2016 30.12.2016	2.1.1. PREMIA NA STRAT – wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach (K)	7,00	5	2	0	0
12.12.2016 30.12.2016	2.1.1. PREMIA NA STRAT – wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	32,00	30	7 (w tym 1 rozwiązana)	9	1
12.12.2016 30.12.2016	2.1.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w tym również opartych na innowacjach (K)	12,00	11	3	7	2
12.12.2016 30.12.2016	2.1.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w tym również opartych na innowacjach i zatrudniających osoby z grup defaworyzowanych (K)	6,00	6	2 (w tym jedna rozwiązana)	0	0
30.06.2017 13.07.2017	1.1.1. Tworzenie i rozwój ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej (K)	5,00	5	5 (w tym 1 rozwiązana)	0	0

30.06.2017 13.07.2017	2.2.1. Wykorzystanie potencjału produktów lokalnych na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości – rozwój inkubatorów przetwórstwa produktów lokalnych (K)	0,00	0	0	0	0
14.08.2017 28.08.2017	1.1.1. Tworzenie i rozwój ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej (G)	1,00	0	0	0	0
14.08.2017 28.08.2017	1.1.2 Polepszenie oferty spędzania wolnego czasu poprzez zajęcia sportowe, rekreacyjne, ekologiczne. (G)	0,00	0	0	0	0
14.08.2017 28.08.2017	1.2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie działalności statutowej. (G)	2,00	0	0	0	0
27.09.2017 10.10.2017	1.1.1. Tworzenie i rozwój ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej (G)	9,00	9	0	0	0
27.09.2017 10.10.2017	1.1.2 Polepszenie oferty spędzania wolnego czasu poprzez zajęcia sportowe, rekreacyjne, ekologiczne. (G)	7,00	7	0	0	0
27.09.2017 10.10.2017	1.2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie działalności statutowej. (G)	10,00	9	0	0	0
15.12.2017 29.12.2017	1.1.3.Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz promowanie działań proekologicznych (OW-K)	1,00	1	1	0	0
15.12.2017 29.12.2017	2.2.2.Wspieranie integracji branż mających znaczenie w zakresie produktu lokalnego na Podhalu (OW-K)	1,00	1	0	0	0
15.03.2018 28.03.2018	2.2.1. Wykorzystanie potencjału produktów lokalnych na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości – rozwój inkubatorów przetwórstwa produktów lokalnych (K)	0,00	0	0	0	0
15.03.2018	Przedsięwzięcie 2.1.1. PREMIA NA STRAT - wsparcie	7,00	4	2	0	0

28.03.2018	na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)					
15.03.2018 28.03.2018	Przedsięwzięcie 2.1.1. PREMIA NA STRAT - wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	20,00	18	9 (w tym 1 rozwiązana)	4	0
18.07.2018 31.07.2018	1.1.1. Tworzenie i rozwój ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej (K)	5	5	5 (w tym 1 rozwiązana)	0	0
18.07.2018 31.07.2018	1.1.2 Polepszenie oferty spędzania wolnego czasu poprzez zajęcia sportowe, rekreacyjne, ekologiczne. (K)	6	6	6	0	0
18.07.2018 31.07.2018	1.2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie działalności statutowej. (K)	6	6	6	0	0
18.07.2018 31.07.2018	2.2.1. Wykorzystanie potencjału pro-duktów lokalnych na rzecz rozwoju lokalnej przed-siębiorczości – rozwój przetwór-stwa produkcji i dystrybucji pro-duktów lokalnych /Rozwój przed-siębiorstw w branży spożyw-czej/ (K)	1	1	1	0	0
25.09.2018 08.10.2018	2.2.1. Wykorzystanie potencjału pro-duktów lokalnych na rzecz rozwoju lokalnej przed-siębiorczości – rozwój przetwór-stwa produkcji i dystrybucji pro-duktów lokalnych /Rozwój przed-siębiorstw w branży spożyw-czej/ (K)	2	2	2	0	0
- 22.10.2018	2.2.2.Wspieranie integracji branż mających znaczenie w zakresie produktu lokalnego na Podhalu **(OW)**	1	1	1	0	0
12.04.2019 25.04.2019	2.1.1. PREMIA NA STRAT – wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	4	4	2	2	0

12.04.2019 25.04.2019	2.1.1. PREMIA NA STRAT – wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	5	3	1	0	0
12.04.2019 25.04.2019	2.1.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w tym również opartych na innowacjach (K)	2	2	1	0	0
12.04.2019 25.04.2019	2.1.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w tym również opartych na innowacjach (K)	1	1	1	0	0
12.04.2019 25.04.2019	1.2.2. Wspieranie działań na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru (K)	3	3	3	0	0
29.11.2019 13.12.2019	2.1.1. PREMIA NA STRAT – wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	8	5	4	1	0
29.11.2019 13.12.2019	2.1.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w tym również opartych na innowacjach (K)	10	8	4	0	0
29.11.2019 13.12.2019	2.1.1. PREMIA NA STRAT – wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	3	0	0	3	0
04.02.2020 17.02.2020	1.2.1. Wzmacnianie tożsamości regionalnej oraz działania na rzecz integracji, aktywizacji i umacniania więzi lokalnych wśród mieszkańców obszaru PLGD (K)	7	5	5	0	0
04.02.2020 17.02.2020	2.3.1. Wydarzenia oraz działania informacyjno-promocyjne na rzecz rozwijania oferty turystycznej obszaru PLGD (K)	4	4	4	0	0
16.09.2020 30.09.2020	1.2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie	3	2	1	0	0

	działalności statutowej i działań innowacyjnych (K)					
16.09.2020 30.09.2020	2.1.1. PREMIA NA START - wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	2	1	1		
16.09.2020 30.09.2020	2.1.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w tym również opartych na innowacjach i zatrudniających osoby z grup defaworyzowanych (K)	1	1	0	0	0
16.09.2020 30.09.2020	2.1.1. PREMIA NA START - wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	14	7	3	0	0
15.04.2021 28.04.2021	2.1.1. PREMIA NA START - wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	2	1	0	0	0
15.04.2021 28.04.2021	2.1.1. PREMIA NA START - wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych (K)	8	5	0	2	0

Źródło: dane własne LGD.

W strategii zostały zmienione projekty grantowe na inne działania i obecnie w ramach wdrażania LSR nie przewiduje się ich realizacji. Wynika to ze specyfiki terenu, gdzie wnioskodawcy oczekiwali większych kwot na realizację swoich projektów. Było to dostosowanie do potrzeb wnioskodawców.

W opinii pracowników Biura pandemia ma wpływ na realizację projektów, ale nie wskaźników. Zwłaszcza w sytuacjach gdzie jest np. organizacja szkoleń, spotkań. Pracownicy podkreślili, iż nie ma zagrożenia, aby wskaźniki nie zostały w pełni zrealizowane. Natomiast na terenie LGD jest kilka organizacji pozarządowych, które bardzo często składają wnioski projektowe. Jeśli ta sama organizacja złożyła dwa wnioski, to nie można było zrealizować wskaźnika w zakresie liczby organizacji, dlatego też trzeba było to każdorazowo weryfikować.

W trakcie pandemii były przesunięcia w realizacji wniosków, nawet kilka miesięcy, jednak takie przesunięcia nie miały wpływu na realizację wskaźników.

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę najciekawszych projektów zrealizowanych na obszarze LGD.

Tabela 14 Wybrane projekty zrealizowane na obszarze LGD.

LP	Imię i nazwisko beneficjenta	Tytuł operacji/zadania z naboru/ zakres wniosku	Nr przedsi ewzię- cia	Nr nabo ru	Kwota dofinanso wania/ wypłacona	Data przekazani a wniosku (naboru) do UMWM	Data podpisan ia umowy
	Ochotnicza Straż Pożarna w Kościelisku	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla rozwoju ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej poprzez budowę altany - bike stopu, remont kanalizacji, utwardzenie terenu, montaż obiektów małej architektury	1.1.1.	1/20 17	168 483,00 zł	2017-08-25	17.01.20 18
	Poronińskie Stowarzyszenie Kulturalno - Historyczne "Na Grapie"	Miejsce rekreacji i rozwoju umysłu. Utworzenie miejsc rekreacji przy szkole w Poroninie z częścią edukacyjną i rekreacyjną	1.1.1.	4/20 18	49 981,29 zł	2018-09-04	13.12.20 18
	Stowarzyszenie "Dla Rozwoju Gminy Szaflary"	Aktywni rodzice - szczęśliwe dzieci. Organizacja ogólnodostępnych zajęć fitness dla dorosłych i równocześnie animacje/ aktywności dla dzieci.	1.1.2.	5/20 18	50 000,00 zł	2018-09-04	17.04.20 19
	Stowarzyszenie "Dla Rozwoju Gminy Szaflary"	Spotkania filmowe w gminie Szaflary. Organizacja letnich seansów pod gołym niebem + zakup odpowiedniego sprzętu do organizacji wydarzeń w przyszłości.	1.1.2.	5/20 18	50 000,00 zł	2018-09-04	17.04.20 19
	Ludowy Klub Sportowy "Biali" Biały Dunajec	Dla tych co własnego boiska nie mają. Organizacja turniejów międzyszkolnych dla dzieci.	1.2.1.	1/20 20	49 339,00 zł	**2020-03-19**	
	Stowarzyszenie Rozwoju Podtatrza	400 lecie nadania wsi Suche i Ząb - nagranie filmów dokumentujących powstanie miejscowości Suche i Ząb, wydanie tomu	1.2.1.	1/20 20	50 000,00 zł	**2020-03-19**	2020-10-07

		wierszy "Moje Suche" oraz organizacja wystawy malarzy oraz twórców ludowych oraz powstanie aplikacji turystyczno-edukacyjnej „Moje Suche”					
	Związek Podhalan Oddział Kościelisko	Remont z termomodernizacją sali widowiskowej Domu Ludowego	1.2.2.	5/2019	120 411,00 zł	2019-06-04	09.10.2019
	Stowarzyszenie Kobiety Podhala	Wyzdajoj się, zjedz zdrowo, a potem se zatońc - a dzieckiem ftosi Ci sie zajmie - regionalne warsztaty dla dorosłych.5 cykli regionalnych warsztatów dla dorosłych	1.2.3.	6/2018	50 000,00 zł	2018-09-04	19.12.2018
	Lokalna Organizacja Turystyczna Chochołowski	Przeprowadzenie multimedialnych warsztatów o Torfowiskach wysokich stanowiących unikat pogranicza Polski i Słowacji.	1.2.3.	6/2018	50 000,00 zł	2018-09-04	18.12.2018
	Stowarzyszenie "Lokalna Organizacja Turystyczna Gminy Kościelisko"	Skitourowe Kościelisko - edukacja i promocja w zakresie turystyki skitourowej w Gminie Kościelisko.	1.2.3.	6/2018	48 449,00 zł	2018-09-04	30.01.2019
	Ochotnicza Straż Pożarna w Poroninie	Adaptacja jednej ściany wieży strażackiej zlokalizowanej przy remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Poroninie na ściankę wspinaczkową	1.2.3.	3/2020	57 395,00 zł	2020-12-01	
	Piotrowski Jacek	EKO-TAXI. Uruchomienie firmy świadczącej usługi przewozowe pojazdem elektrycznym	2.1.1.	2/2016	80 000,00 zł	2017-02-13	22.06.2018
	Przekupień Agnieszka	Utworzenie nowej działalności gospodarczej w sektorze turystycznym - Dom Pracy Twórczej i Rozwoju Osobistego.	2.1.1.	2/2016	80 000,00 zł	2017-02-13	24.07.2018
	Marek-Godzik Justyna	Utworzenie przedsiębiorstwa "Food truck tradycyjnie i po góralsku"	2.1.1.	2/2016	80 000,00 zł	2017-02-13	21.06.2018
	Wajda Justyna	Utworzenie nowej działalności gospodarczej w zakresie uruchomienia Cyfrowego Laboratorium Językowego	2.1.1.	3/2018	80 000,00 zł	2018-05-15	04.01.2019

	Mizera Aleksandra	Utworzenie miejsca pracy poprzez otwarcie działalności gospodarczej w branży gastro-kurierskiej	2.1.1.	6/2019	80 000,00 zł	2020-02-10	21.07.2020
	Hajnos-Małecka Maria	Mobilny eko-dietetyk i trener	2.1.1.	4/2020	80 000,00 zł	2020-12-01	02.2021
	Dźwigulska-Musiał Paula	Utworzenie na terenie Podhalańskiej LGD nowej firmy zajmującej się Konserwacją Dzieł Sztuki	2.1.1.	4/2020	80 000,00 zł	2020-12-01	01.2021
	Janczak Karolina	Założenie działalności gospodarczej - Akademia Makijażu. Działalność edukacyjna – szkolenia z zakresu makijażu.	2.1.1.	6/2020	80 000,00 zł	2020-12-01	02.2021
	Bieda Ryszard	„NEBULA" – produkcja filamentów najwyższej jakości"	2.1.2.	3/2016	101 817,00 zł	2017-02-13	06.02.2018
	Tatra Medica s.c. Piotr Sebastianowicz, Małgorzata Sebastianowicz	Uruchomienie przez Tatra Medica s.c. Piotr Sebastianowicz, Małgorzata Sebastianowicz diagnostyki RTG	2.1.2.	3/2016	150 000,00 zł	2017-02-13	29.08.2018
	5+ Szkoła Górska Spółka z ograniczona odpowiedzialnością	W GÓRY NA SKITURY! - wdrożenie innowacyjnej oferty turystycznej łączącej zimową turystykę wysokogórską z podnoszeniem świadomości ekologicznej turystów i mieszkańców obszaru PLGD, korzystających z usług 5+ SZKOŁA GÓRSKA Sp.z o.o. oraz utworzenie nowoczesnej wypożyczalni sprzętu do narciarstwa wysokogórskiego.	2.1.2.	3/2019	200 000,00 zł	2019-06-04	03.10.2019
	Agnieszka Majerczyk Dom Seniora "Tatrzańska Jesień"	Dom Seniora „Tatrzańska Jesień" – poszerzenie oferty usługowej placówki o wprowadzenie innowacyjnych zabiegów biochirurgii (larwoterapii) i hirudoterapii oraz świadczenie usług dowozu dla podopiecznych.	2.1.2.	7/2019	**200 000,00 zł**	2020-02-10	**2020-09-11**
	Małgorzata Babiarz Kaprol Music	Tradycyjne lody z owczego, koziego i krowiego mleka z wykorzystaniem lokalnych produktów. Marka Lody Zielony Wóz	2.2.1.	8/2018	230 000,00 zł	2018-11-05	31.12.2018

	Jakub Sobek - JKSO Jakub Sobek	Podhalańskie przysmaki wszędzie tam gdzie koła zawiozą. Otwarcie food trucka firmy „Dziki Byk”	2.2.1.	8/2018	127 790,00 zł	2018-11-05	10.05.2019
	Stowarzyszenie "Lokalna Organizacja Turystyczna Gminy Kościelisko"	"Na Giewont się Patrzy" - słuchowisko radiowe jako forma wyrazu i sposób na budowanie silnych więzi lokalnych	2.3.1.	2/2020	**47 555,00 zł**	**2020-03-19**	**2020-09-08**
	Olejniczak Halina	Trenuj z olimpijczykiem, kultywowanie tradycji narciarstwa biegowego – organizacja treningów dla turystów/mieszkańców i wydanie publikacji na temat olimpijczyków.	2.3.1.	2/2020	**48 682,00 zł**	**2020-03-19**	**2020-10-15**

Źródło: dane własne LGD.

Postęp rzeczowy realizacji celów oraz przedsięwzięć w LSR

Tabela 15 Postęp rzeczowy realizacji celów oraz przedsięwzięć w LSR.

Część 2	**Rzeczowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR**													
Cel ogólny	**Cel szczegółowy**	**Wskaźniki rezultatu**	**Kod wskaźnika (dotyczy EFRROW)**	**Jednostka miary**	**Stan początkowy**	**Stan docelowy**	**Realizacja (%)**	**Przedsięwzięcie**	**Wskaźniki produktu**	**Kod wskaźnika (dotyczy EFRROW)**	**Jednostka miary**	**Stan docelowy**	**Realizacja (%)**	
													U	**P**
Zwiększenie atrakcyjności obszaru PLGD jako miejsca zamieszkania i wypoczynku	Rozwój oferty spędzania wolnego czasu poprzez poprawę infrastruktury i realizowanie działań aktywizujących	Liczba osób które skorzystały w wyniku realizacji operacji z objętych wsparciem nowych lub/i zmodernizowanych/doposażonych obiektów i miejsc infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej (1.1.1)		Osoby	0	8000		Tworzenie i rozwój ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej kulturalnej	Liczba nowych/ zmodernizowanych /doposażonych obiektów/miejsc infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej kulturalnej	2.4, 2.5	szt.	22	100,00%	100,00%
		Liczba uczestników/odbiorców wydarzeń z zakresu zdrowego i aktywnego tryb życia (1.1.2)		Osoby	0	300		Polepszenie oferty spędzania wolnego czasu poprzez zajęcia sportowe, rekreacyjne, ekologiczne	Liczba działań promujących zdrowy i aktywny tryb życia		szt.	12	600,00%	600,00%

		Liczba uczestników/odbiorców inicjatyw pro środowiskowych i proekologicznych (1.1.3)		Osoby	0	300		Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz promowanie działań proekologicznych	Liczba inicjatyw edukacyjnych oraz informacyjno - promocyjnych z zakresu ekologii, ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu		szt.	4	100,00%	100,00%
	Wzmacnianie tożsamości lokalnej, oraz aktywności i integracji mieszkańców	Liczba osób, które korzystają z efektów zrealizowanych działań z zakresu wzmacniania tożsamości regionalnej, więzi lokalnych oraz aktywizujących i integrujących lokalną społeczność (1.2.1)		Osoby	0	400		Wzmacnianie tożsamości regionalnej oraz działania na rzecz integracji, aktywizacji i umacniania więzi lokalnych wśród mieszkańców obszaru PLGD	Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury	2.10,2.11	szt.	2	200%	0
									Liczba inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych wzmacniających tożsamość regionalną mieszkańców obszaru PLGD		szt.	2	700%	0
									Liczba wydanych wydawnictw/materiałów promujących kulturę obszaru PLGD		szt.	2	150%	0
									Liczba działań aktywizujących i integrujących lokalną społeczność		szt.	2	1600%	0
		Liczba osób odwiedzających zabytki i obiekty objęte wsparciem (1.2.2)		Osoby	0	2000		Wspieranie działań na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru	Liczba zabytków poddana pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	2.9	szt.	2	100,00%	100%

									Liczba podmiotów działających w sferze kultury lub dziedzictwa przyrodniczego, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	2.11	szt.	3	100,00%	100%
		Liczba osób uczestnicząca w działaniach organizowanych przez organizacje III sektora (1.2.3)		Osoby	0	600		Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie działalności statutowej i działań innowacyjnych	Liczba wspartych organizacji/grup nieformalnych		szt.	8	75,00%	62,50%
									Liczba zrealizowanych innowacyjnych działań przez organizacje pozarządowe		szt.	30	96,67%	100,00%
Rozwój społeczno – gospodarczy Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i zwiększenie liczby miejsc pracy	Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem): - w tym dla osób z grup defaworyzowanych - w przedsiębiorstwach wdrażających innowacje (2.1.1 i 2.1.2)	1.3	szt.	9 (6) (9)	**32** (21) (4)		PREMIA NA STRAT - wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych	Liczba operacji polegająca na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa - w tym przedsiębiorstw wprowadzających innowacje	2.13, 1.1	szt.	12 (1)	**91,67%**	66,67%
									Liczba operacji polegająca na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa przez osoby z grup defaworyzowanych - w tym przedsiębiorstw wprowadzających innowacje	2.13, 1,1.	szt.	19 (2)	**100,00%**	78,95%

								Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w tym również opartych na innowacjach i zatrudniających osoby z grup defaworyzowanych	Liczba operacji polegająca na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa, - w tym wprowadzającego innowacje	2.13, 1.2.	szt.	9 (1)	**88,89%**	66,67%
									Liczba operacji polegająca na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa które tworzy miejsca pracy dla osób z grup defaworyzowanych	1.2	szt.	2	**100,00%**	100,00%
	Wspieranie współpracy lokalnych podmiotów oraz budowanie kapitału społecznego na rzecz rozwoju obszaru Podhalańskiej LGD	Liczba nowoutworzonych miejsc pracy w przedsiębiorstwach w branży spożywczej wykorzystujących potencjał produktów lokalnych	1.3	szt.	0	2		Wykorzystanie potencjału produktów lokalnych na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości – rozwój przetwórstwa, produkcji i dystrybucji produktów lokalnych /Rozwój przedsiębiorstw w branży spożywczej/	Liczba operacji polegająca na rozwoju działalności gospodarczej w branży spożywczej wykorzystujących potencjał produktów lokalnych	1.9	szt.	3	100%	100%
		Liczba podmiotów i/lub osób uczestniczących w tworzeniu sieci współpracy na rzecz promocji i sprzedaży produktów lokalnych (2.2.2) i (2.2.3)		szt.	0	50		Wspieranie integracji branż mających znaczenie w zakresie produktu lokalnego na Podhalu	Liczba działań w zakresie integracji branż mających znaczenie w zakresie produktu lokal-nego na Podhalu		szt.	3	100,00%	100%

		Liczba zrealizowanych międzynarodowych projektów współpracy skierowanych do mieszkańców, rolników i przedsiębiorców (2.2.3)	3.4	szt.	0	1		Tworzenie sieci powiązań i kooperacji na rzecz zwiększenia dostępności produktów lokalnych dla mieszkańców i turystów	Liczba zrealizowanych projektów współpracy międzynarodowej	3.2	szt.	1	0	0
									Liczba LGD uczestnicząca w projektach współpracy		szt.	13	0	0
									Liczba działań promujących produkty lokalne i żywność wysokiej jakości	3.3	szt.	3	0	0
	Zintegrowana promocja obszaru i kreowanie marki obszaru PLGD	Liczba uczestników/odbiorców działań informacyjno-promocyjnych dotyczących oferty turystycznej obszaru PLGD (2.3.1)		Osoby	0	1500		Wydarzenia oraz działania informacyjno-promocyjne na rzecz rozwijania oferty turystycznej obszaru PLGD	Liczba wspartych inicja-tyw z zakresu rozwoju oferty turystycznej ob-szaru PLGD		szt.	8	275%	25%
		Liczba osób uczestnicząca w wydarzeniach sportowo-rekreacyjnych (2.3.2)		Osoby	0	1000		Działania na rzecz rozwijania ponadregionalnej oferty turystycznej	Liczba działań na rzecz rozwijania ponadregionalnej oferty turystycznej		szt.	3	0	0
		Liczba zrealizowanych krajowych projektów współpracy skierowanych do mieszkańców i turystów (2.3.2)		szt.	0	1			Liczba zrealizowanych krajowych projektów współpracy	3.2	szt.	1	0	0
									Liczba LGD uczestniczących w krajowych projektach współpracy	-	szt.	3	0	0
								Wzmacnianie potencjału LGD, benenficjentów i mieszkańców,	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	4.1.	osobodzień	58	54/ 58	54/ 58

								funkcjonowanie PLGD	Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	4.1.	osobodzień	210	210/ 210	210/ 210
									Liczba podmiotów/osób którym udzielono indywidualnego doradztwa	4.2.	szt.	430	324/ 430	314/ 430
									Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych z mieszkańcami/ podmiotami	4.3.	szt.	19	81/ 19	75/ 19
									Liczba miesięcy realizacji LSR	-	szt.	84	59/ 84	54/ 84

Źródło: dane własne LGD.

Analiza tabeli opisującej postęp rzeczowy realizacji planu działania wskazuje , że LGD sukcesywnie realizuje założone wartości wskaźników. Wśród nich, można odnaleźć takie, których wartości zostały wielokrotnie przekroczone, takie, których wartości docelowe zostały osiągnięte w 100% oraz takie, których wartość na dzień zbierania danych nie została jeszcze całkowicie osiągnięta. Na uwagę zasługują te działania, których wartość realizacji wskaźnika na dzień 31.05.2021 wyniosła 0. Nie koniecznie jest to jednak sytuacja która powinna budzić niepokój. W obecnej sytuacji, kiedy LGD ma już spełnionych wiele wskaźników, działania powinny zostać skupione na realizacji właśnie tych działań.

Postęp finansowy realizacji celów oraz przedsięwzięć w LSR

Lokalna Grupa Działania otrzymała bonus w ramach postępu finansowego i środki zostały wykorzystane na rozpoczęcie i rozwój przedsiębiorczości. Strategia nie ogranicza beneficjentów w zakresie branż, w ramach których mogą wnioskować o dofinansowanie, dlatego zakres tematyczny wniosków jest bardzo różnorodny. Z całą pewnością jest dużo firm budowlanych, które składają wnioski. Pracownicy LGD podkreślili, że pandemia nie miała wpływu na realizację budżetu. Wpłynęła w takim zakresie, że wnioskodawcy przesuwali realizację, a wskaźniki liczy się przez wnioski rozliczone. Jeśli nie rozliczyli się w zeszłym roku, to z tego wynika mniejszy stopień realizacji.

W opinii pracowników zawsze jest więcej chętnych na rozpoczynanie i rozwijanie działalności, oraz na inicjatywy lokalne i tutaj na pewno byłaby możliwość wykorzystania, gdyby te środki były większe. LGD zrezygnowała z Inkubatora przetwórstwa lokalnego, na rzecz wsparcia rozwoju przedsiębiorstw w branży gastronomicznej.

Natomiast w zakresie bonusów, to pierwszy z nich był dedykowany tylko na przedsiębiorczość. Obecnie przy przewalutowaniu środki te przeznaczone zostały na wsparcie organizacji pozarządowych i na rozwój infrastruktury. Zdaniem pracowników LGD na rozpoczęcie działalności i na rozwinięcie zawsze jest zdecydowanie więcej wniosków niż środków. W pozostałych przedsięwzięciach natomiast nie ma takiego obłożenia. W przyszłości natomiast, powinna nadal być wspierana przedsiębiorczość oraz inicjatywy lokalne. W opinii pracowników, w ramach dodatkowych środków powinny być realizowane także projekty aktywizujące mieszkańców, spotkania, warsztaty np. dla kobiet.

Analiza postępu finansowego stan na 2020r. wykazała, że cel pierwszy ogólny jest zrealizowany na poziomie 84,15%. Natomiast cel drugi ogólny na poziomie 63,91%.

Tabela 16 Postęp finansowy realizacji celów oraz przedsięwzięć w LSR.

Część 1	**Finansowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR**														
Cele ogólne				**Cele szczegółowe**				**Przedsięwzięcia**							
											Pomoc przyznana		**Pomoc wypłacona**		
Nazwa	**Budżet w LSR [PLN]**	**Realizacja budżetu [PLN]**	**Realizacja budżetu [%]**	**Nazwa**	**Budżet w LSR [PLN]**	**Realizacja budżetu [PLN]**	**Realizacja budżetu [%]**	**Nazwa**	**Program / fundusz**	**Budżet w LSR [PLN]**	**Realizacja budżetu [PLN]**	**Realizacja budżetu [%]**	**Realizacja budżetu [PLN]**	**Realizacja budżetu [%]**
Zwiększenie atrakcyjności obszaru PLGD jako miejsca zamieszkania i wypoczynku	2320648,29	1952726,29	84,15	Rozwój oferty spędzania wolnego czasu poprzez poprawę infrastruktury i realizowanie działań aktywizujących	1192727,65	1192727,65	100,00	Tworzenie i rozwój ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej kulturalnej	PROW 2014-2020 / EFRROW	843077,65	843077,65	100,00%	843077,65	100,00%
								Polepszenie oferty spędzania wolnego czasu poprzez zajęcia sportowe, rekreacyjne, ekologiczne	PROW 2014-2020 / EFRROW	300000,00	300000,00	100,00%	300000,00	100,00%
								Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz promowanie działań proekologicznych	PROW 2014-2020 / EFRROW	49650,00	49650,00	100,00%	49650,00	100,00%

				Wzmacnianie tożsamości lokalnej, oraz aktywności i integracji mieszkańców	1127920,64	759998,64	67,38	Wzmacnianie tożsamości regionalnej oraz działania na rzecz integracji, aktywizacji i umacniania więzi lokalnych wśród mieszkańców obszaru PLGD	PROW 2014-2020 / EFRROW	249050,00	249050,00	100,00%	0,00	0,00%
								Wspieranie działań na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru	PROW 2014-2020 / EFRROW	471617,00	470140,00	99,69%	470140,00	99,69%
								Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie działalności statutowej i działań innowacyjnych	PROW 2014-2020 / EFRROW	407253,64	344146,64	84,50%	289858,64	71,17%
Rozwój społeczno – gospodarczy Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania	5836351,71	3729729,09	63,91	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i zwiększenie liczby miejsc pracy	4324309,71	3150924,09	72,87	PREMIA NA STRAT - wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych	PROW 2014-2020 / EFRROW	2480000,00	2320000,00	93,55%	1840000,00	74,19%
								Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w tym również opartych na innowacjach i zatrudniających osoby z grup defaworyzowanych	PROW 2014-2020 / EFRROW	1844309,71	1711063,71	92,78%	1310924,09	71,08%

				Wspieranie współpracy lokalnych podmiotów oraz budowanie kapitału społecznego na rzecz rozwoju obszaru Podhalańskiej LGD	578805,00	528805,00	91,36	Wykorzystanie potencjału produktów lokalnych na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości – rozwój przetwórstwa, produkcji i dystrybucji produktów lokalnych /Rozwój przedsiębiorstw w branży spożywczej/	PROW 2014-2020 / EFRROW	478805,00	478805,00	100,00%	478805,00	100,00%
								Wspieranie integracji branż mających znaczenie w zakresie produktu lokalnego na Podhalu	PROW 2014-2020 / EFRROW	50000,00	50000,00	100,00%	50000,00	100,00%
								Tworzenie sieci powiązań i kooperacji na rzecz zwiększenia dostępności produktów lokalnych dla mieszkańców i turystów	PROW 2014-2020 / EFRROW	50000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%
				Zintegrowana promocja obszaru i kreowanie marki obszaru PLGD	933237,00	50000,00	5,36	Wydarzenia oraz działania informacyjno-promocyjne na rzecz rozwijania oferty turystycznej obszaru PLGD	PROW 2014-2020 / EFRROW	196237,00	196237,00	100,00%	50000,00	25,48%
								Działania na rzecz rozwijania ponadregionalnej oferty turystycznej	PROW 2014-2020 / EFRROW	737000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%
								Wzmacnianie potencjału LGD, beneficjentów i mieszkańców, funkcjonowanie PLGD	PROW 2014-2020 / EFRROW	1567500,00	1567500,00	100,00%	1335787,04	85,22%

RAZEM	8579670,00	X	7018242,42	X

Źródło: dane własne LGD

5.3. Projekty współpracy

LGD jest inicjatorem projektu rowerowego na obszarze całego Podhala, pt. **Podhale-Gorce-Pieniny-Spisz – rozwój oferty wspólnej turystyki rowerowej (PGPS-ROWTR).**

Planowane działania promocyjne to lepsze poznanie pod względem turystyki rowerowej sąsiednich, a także własnego obszaru (przez mieszkańców). W ramach projektu mieszkańcy będą mieli możliwość udziału w wydarzeniu podsumowującym integrującym mieszkańców sąsiednich obszarów LGD.

Turyści i mieszkańcy nie biorący udział w działaniach w ramach operacji będą mogli korzystać z ogólnodostępnej nowej i zmodernizowanej infrastruktury wspierającej turystykę rowerową oraz będą korzystać z materiałów informacyjno-promocyjnych udostępnianych w Internecie oraz map kolportowanych za pośrednictwem partnerskich organizacji.

Innowacyjność projektu dotyczy nowych technologii w dziedzinie turystyki rowerowej na obszarze partnerskich LGD – instalacja i montaż stacji/punktów ładowania rowerów elektrycznych.

Podstawę działań projektu stanowią koszty inwestycyjne – stacje ładowania, miejsca odpoczynku rowerzystów, pump-trucki itp. zachowanie trwałości jest tu oczywiste. Ponadto zadbano o działania promocyjne – filmy, fotografie, mapy które mają ogromne znaczenie dla tworzenia wspólnej oferty sąsiadujących ze sobą terenów LGD Podhalańskiej, Spisz-Podhale, Gorce-Pieniny.

Projekt jest w trakcie oceny w UMWM– przedstawione dane są zakładanymi w umowie partnerskiej z dnia 11.02.2021 r.

Kolejne działania w ramach projektów współpracy to projekt w obszarze dziedzictwa kulturowego i kulinarnego, w którym brało udział aż 11 LGD z Polski i partner zagraniczny. LGD była w grupie, która zainicjowała pomysł na ten projekt.

5.4. Działania poza RLKS

Lokalna Grupa Działania w tym momencie przygotowuje projekt powstania żłobka w gminie Szaflary. Należy podkreślić, iż LGD wspiera gminy w zakresie realizacji projektów. Ponadto LGD powinny korzystać ze środków poza LEADER, ponieważ taka sytuacja zapewnia płynność finansową LGD.

Poniższe projekty zawarte w tabeli są realizowane przez 1. Stowarzyszenie Perspektywy z siedzibą w Ludźmierzu, 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szaflarach, natomiast stowarzyszenie Podhalańska LGD ma swój udział (poprzez pracowników) we wsparciu przy aplikowaniu o środki, rozliczeniu oraz organizacyjno-doradczym przy realizacji poniższych projektów.

Tabela 17 Projekty realizowane przez LGD poza RLKS.

l.p.	**Program/fundusz**	**Data realizacji działania (rozpoczęcia i zakończenia jeśli dotyczy)**	**Opis działań**	**Osiągnięte wskaźniki**
1.	RPO/ Europejski Fundusz Społeczny	01.01.2018 – 31.07.2021	Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych tj. usług wsparcia rodziny skierowanych do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców opiekunów z terenu powiatu nowotarskiego poprzez utworzenie 30 nowych miejsc opieki i wychowania w ramach placówki wsparcia dziennego PWD z których skorzysta łącznie 180 dzieci młodzieży. Główne zadania realizowane w ramach projektu, Zadanie 1 Dostosowanie budynku do pełnienia funkcji PWD, Zadanie 2 Rekrutacja, opracowanie aktualizacja IPW, Zadanie 3 Zapewnienie działalności PWD w formie opiekuńczej oraz w formie specjalistycznej, Zadanie 4 Wsparcie rodziny oraz Zadanie 5 kursy szkolenia dla kadry nauczycielskiej.	1. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.] – 1 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie -150,00 osób. 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie osoby- 150 osób 4. Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne - 1 sztuka 5. liczba dzieci objęta wsparciem przez placówkę w formie opiekuńczej i specjalistycznej - 180,00 osób 6. liczba opracowanych IPW - 180,00 osób

				7. liczba osób objętych wsparciem w ramach projektu-360 osób 8. liczba personelu PWD korzystających ze szkoleń/kursów wspomagających pracę z dziećmi i rodziną – 3 osoby 9. Liczba placówek wsparcia dziennego zapewniających opiekę w tym w formie specjalistycznej i w formie opiekuńczej – 1 sztuka 10. liczba rodziców/opiekunów objętych wsparciem w ramach projektu – 180 osób 11. liczba utworzonych PWD – 1 sztuka 12. Liczba zorganizowanych działań przez Samorząd Dzieci i Młodzieży – 3 sztuki 13. liczba osób, które podniosły kompetencje z zakresu pracy z dzieckiem lub wsparcia rodziny – 3 osoby 14. liczba osób, które podniosły świadomość w zakresie funkcjonowania rodziny – 75 osób
2.	RPO/ Europejski Fundusz Społeczny	2019-06-01 - 2022-05-31	Projekt jest realizowany od 01.06.2019 do 31.05.2022r. PWD powstało przy szkołach o zasięgu gminy Szaflary, obejmie wsparciem 275 dzieci i młodzieży do 18 r.ż. oraz min.150 ich rodziców opiekunów przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem jest poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży oraz ich rodziców opiekunów. Cel zostanie osiągnięty poprzez powstanie	1. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 2 sztuki 2. Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych – 192 osoby 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie – 425

			oddziałów PWD w 7 szkołach w gminie w której nie funkcjonowały do tej pory żadne specjalistyczne placówki. W ramach projektu 100 dzieci przejdzie przez diagnozę potrzeb i w oparciu o indywidualny Plan Rozwoju otrzyma wsparcie w postaci zajęć w formie opiekuńczej tj. pomoc w nauce, sport, zabawę i opiekę oraz zajęcia rozwojowe od artystycznych, poprzez języki obce, IT po asertywność. Dodatkowo odbędą się wspólne wyjścia i wycieczki. Zgodnie z diagnozą uczestnicy proj. UP otrzymają również wsparcie w formie specjalistycznej. Dodatkowo w PWD zostaną włączeni rodzice, którzy będą mogli ukończyć szkołę rodziców i terapię rodzin oraz współtworzyć placówkę	osoby 4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie - 425 osoby 5. Liczba rodzin objętych wsparciem – 150 osób 6. Liczba zajęć rozwijających kompetencje kluczowe z języka angielskiego, matematyki/programowania i kompetencje inicjatywność i przedsiębiorczość - 12 sztuk 7. Liczba dzieci i młodzieży, którzy dzięki otrzymaniu oferty uczestnictwa w projekcie zwiększyły swoje szanse na dalszym etapie życia – 226 osoby 8. Liczba osób, u których nastąpiło zmniejszenie dysfunkcji dzięki uczestnictwu w zajęciach specjalistycznych – 153 osoby 9. Liczba rodzin, która po otrzymaniu wsparcia zwiększyła szansę dla funkcjonowania DiM 120 osoby

Źródło: dane własne LGD.

5.5 Działalność Biura LGD

W biurze LGD pracują na stałe dwie osoby. Specyfika LEADER jest trudna, jednak współpraca i doświadczenie jest wystarczające, aby były to dwie osoby. Nie ma stałego podziału obowiązków. Jest wzajemna współpraca w każdym obszarze pracy Biura. Należy podkreślić, iż współpraca Biura z Zarządem i Radą jest bardzo dobra.

W czasie pandemii organizacja pracy w Biurze odbywała się w systemie zmianowym, jednak taka sytuacja była tylko na początku. W późniejszym okresie, praca biura wróciła do standardowej formy pracy.

W zakresie potrzeb szkoleniowych pracownikom biura potrzebne jest wsparcie z trenerem od kompetencji miękkich. W tym obszarze LGD powinny mieć wsparcie m.in. treningi interpersonalne.

Pracownicy biura wskazali, iż brakuje szkoleń integrujących między Biurem, Radą i Zarządem, tak aby stworzyć zespół. Na uwagę zasługuje fakt, iż Biuro wspiera Radę w ocenie kryteriów formalnych, zwłaszcza w obszarze np. protestów. Biurokracja związana z naborami jest najbardziej czasochłonnym zajęciem dla pracowników.

Tabela 18 Szkolenia pracowników LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021.

Data szkolenia	Temat szkolenia	Wykonawca szkolenia	Liczba przeszkolonych pracowników LGD (osobodzień)
10.08.2016	Przygotowanie członków Rady i pracowników biura LGD do sprawnego wdrażania LSR - aspekty prawa budowlanego przy prowadzeniu działalności gospodarczej, Nowy Targ, 9:00-13:00	Bartłomiej Garbacz	1
08.12.2016	Przygotowanie członków Rady i pracowników biura LGD do sprawnego wdrażania LSR, Biały Dunajec, 16:00 - 21:00	Marzena Cieślak	2
2017-01-16 do 17	Warsztaty podnoszące kompetencje w zakresie oceny formalnej wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 ze szczególnym naciskiem na weryfikację biznesplanów i dokumentacji technicznej projektów inwestycyjnych	CDR Kraków, Leszek Leśniak, Katarzyna Jórga	6
2017-04-26 do 27	Szkolenie dla LGD z zakresu zastosowania procedur oceny i wyboru projektów do finansowania w ramach strategii rozwoju kierowanego przez społeczność z wykorzystaniem systemu lgd.witkac.pl	Marcin Tobis Grzegorz Barsarab	6
30.10.2016	Szkolenie Rady z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach LSR, Czarny Dunajec, 15:00-20:00	Katarzyna Gajowiec-Kowaczewska	2
27.07.2017	Szkolenie z zakresu stosowania procedur oceny i wyboru projektów do finansowania w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność z wykorzystaniem systemu lgd.witkac.pl	Marzena Cieślak	3
18.08.2017	Szkolenie dla Rady PLGD - przeprowadzone przez UMWM - Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do	UMWM	2

	finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność		
09.12.2016	Szkolenie z zakresu wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach LSR", Szaflary, 9:00-16:00	Marzena Cieślak	3
2016-09-12 - 2016-09-14	Szkolenie nt. "Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) w nowej perspektywie PROW 2014-2020	CDR w Brwinowie	3
2019-02-27 , 2019-03-01;	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	Joanna Filas – dyrektor biura przeszkoliła nowozatrudnioną do biura osobę	2
03.07.2020	Zasady wypełniania dokumentacji rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	Spinacz Biuro Rachunkowe	2
30.09.2019	Zasady monitoringu i ewaluacji LGD i LSR	Beata Jurek	2
17.12.2019	Szkolenie dla LGD w zakresie przeprowadzenia ewaluacji związanych z LSR	MRiRW	1
03.12.2016	Szkolenie z zakresu prawnych aspektów funkcjonowania organizacji pozarządowych, zakładania działalności gospodarczej oraz działalności jednostek sektora finansów publicznych, Biały Dunajec, 9:00-17:00	Maciej Szostak – prezes LGD przeszkolił w roku rozpoczęcia wdrażania nowej perspektywy pracownice biura LGD	2
2019-02-04; 2019-02-05	Szkolenie z zakresu prawnych aspektów funkcjonowania organizacji pozarządowych, zakładania działalności gospodarczej oraz działalności jednostek sektora finansów publicznych, Biały Dunajec, 11:30-16:30	Joanna Filas – dyrektor biura przeszkoliła nowozatrudnioną do biura osobę	2
16.09.2016	Szkolenie z zakresu Ochrony Danych Osobowych, Kraków, 9:00 - 17:00	Zespół Ekspertów Manager	1
09.09.2016	Szkolenie z zakresu Ochrony Danych Osobowych, Nowy Targ, 9:00-16:00	Dariusz Łukasik	2
23.04.2018	Szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych	UMWM	1
07.03.2017	Warsztat podnoszący kompetencje w tym praktycznych umiejętności w zakresie prowadzenia przez LGD doradztwa dla wnioskodawców i skutecznej komunikacji ze społecznością lokalną, a także wypracowanie skutecznych metod komunikacji z społecznością lokalną dla wzmocnienia roli LGD w środowiskach lokalnych;	CDR Kraków, Leszek Leśniak, Katarzyna Jórga	3
2017-09-20 do 21	Komunikacja Interpersonalna z elementami inteligencji emocjonalnej	Agnieszka Olejnik, Firma AVENHANSEN	2
27.11.2017	Efektywna komunikacja interpersonalna (w kontekście prowadzonego doradztwa)	Ewa Brzoza Szkolenia Coaching	3
30.11.2017	Moderowanie spotkań - profesjonalna prezentacja	Ewa Brzoza Szkolenia Coaching	3
2017-12-11, 2017-12-12	Moderowanie i animowanie spotkań - skuteczne narzędzia moderowania i dobrej komunikacji z uczestnikami	Ewa Brzoza Szkolenia Coaching	6
07.03.2017	Warsztat podnoszący kompetencje w tym praktycznych umiejętności w zakresie prowadzenia przez LGD doradztwa dla wnioskodawców i skutecznej komunikacji ze społecznością lokalną, a także wypracowanie skutecznych metod komunikacji z społecznością lokalną dla wzmocnienia roli LGD w środowiskach lokalnych;	CDR Kraków, Leszek Leśniak, Katarzyna Jórga	3

Źródło: dane własne LGD.

Tabela 19 Szkolenia członków organów LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021.

Data szkolenia	Temat szkolenia	Wykonawca szkolenia	Liczba przeszkolonych członków zarządu	Liczba przeszkolonych członków rady (osobodzień)
08.12.2016	Przygotowanie członków Rady i pracowników biura LGD do sprawnego wdrażania LSR, Biały Dunajec, 16:00 - 21:00	Marzena Cieślak	0	15
30.10.2016	Szkolenie Rady z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach LSR, Czarny Dunajec, 15:00-20:00	Katarzyna Gajowiec-Kowaczewska	0	13
27.07.2017	Szkolenie z zakresu stosowania procedur oceny i wyboru projektów do finansowania w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność z wykorzystaniem systemu lgd.witkac.pl	Marzena Cieślak	0	14
18.08.2017	Szkolenie dla Rady PLGD - przeprowadzone przez UMWM	UMWM	0	9
11.01.2018	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		10
13.04.2018	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		11
20.04.2018	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		11
26.10.2018	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		11
26.10.2018	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		11
2019-05-09, od 15:00 - 16:45	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		10
2019-07-09, od 14:00 - 16:00	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność - w kontekście najczęściej popełnianych błędów i uwag UMWM na etapie oceny A0	Biuro LGD		10
2020-01-07, 2020-01-09, 2020-01-15, 2020-01-17, 2020-01-23, 2020-01-27	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		65
19.11.2020	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		9

29.12.2020	Szkolenie z zakresu procedur oceny oraz wyboru projektów do finansowania w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju kierowanej przez Lokalna Społeczność	Biuro LGD		11

Źródło: dane własne LGD.

Realizacja planu komunikacji

Plan komunikacji zmienia się i jest zawsze dostosowywany do potrzeb. LGD wykorzystuje różne narzędzia, tak aby dotrzeć do jak największej grupy odbiorców. Plan komunikacji realizowany był w każdym roku. LGD nie ma określonej docelowej wartości wskaźnika. Nie zostało to zawarte w LSR, ani w planie komunikacji. Natomiast to co powinno być kontynuowane, to na pewno doradztwo, informacje umieszczane na stronie www i stronach urzędów gmin oraz oczywiście promocja z wykorzystaniem portalu społecznościowego Facebook. Ponadto należałoby zintensyfikować współpracę z punktem funduszy europejskich – tak aby bardziej aktualne informacje były przekazywane do tego punktu.

Tabela 20 Realizacja planu komunikacji.

Działanie komunikacyjne	Nazwa wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika osiągnięta na dzień:					
			31.12. **2016**	31.12. **2017**	31.12. **2018**	31.12. **2019**	31.12. **2020**	31.05. **2021**
Informacja na stronie internetowej Podhalańskiej LGD – **www.podhalanska.pl**	Liczba wywieszonych/zamieszczonych informacji/artykułów/ogłoszeń	Brak	4	13	22	29	35	38
Informacja **na stronach internetowych urzędów gmin** (Szaflary, Biały Dunajec, czarny Dunajec, Kościelisko, Poronin) z linkiem do strony www.podhalanska.pl	Liczba wywieszonych/zamieszczonych informacji/artykułów/ogłoszeń	Brak	10	25	35	45	55	60
Ogłoszenia na **tablicy informacyjnej w siedzibie LGD** – biuro LGD mieści się od 01.04.2019 r. w Szaflarach ul. Orkana 37c	Liczba wywieszonych/zamieszczonych informacji/artykułów/ogłoszeń	brak	4	13	22	29	35	38
Ogłoszenia na **tablicach informacyjnych w siedzibach Urzędów Gminy** (UG (Szaflary, Biały Dunajec, czarny Dunajec, Kościelisko, Poronin))	Liczba wywieszonych/zamieszczonych informacji/artykułów/ogłoszeń	Brak	10	25	35	45	55	60
Ogłoszenia na tablicach informacyjnych w sołectwach obszaru LGD	Liczba wywieszonych/zamieszczonych informacji/artykułów/ogłoszeń	Brak	38	38	38	38	38	38
Newsletter – wysłanie informacji	Liczba wysłanych wiad. Z newsletterem	brak	2	5	8	11	13	14

Informacja na profilu LGD na portalu społecznościowym (**FACEBOOK**)	Liczba wywieszonych/zamieszczonych informacji/artykułów/ogłoszeń	Brak	4	11	16	22	25	28
Ulotka informacyjna dystrybuowana na obszarze LGD	Liczba rozdystrybuowanych ulotek	Brak	2000	2400	2900	3660	4040	4240
Dyżur pracownika LGD w poszczególnych gminach w wyznaczonych terminach	Liczba dyżurów	brak	5	10	20	30	35	40
Wysyłka druków bezadresowych do wszystkich gospodarstw domowych na obszarze LGD	Liczba sołectw objętych wysyłką	Brak	38	38	38	38	38	38
Prezentacja informacji podczas **wydarzeń** na obszarze LGD – punkt informacyjny, fundowanie nagród w celu przypomnienia że jesteśmy i działamy	Liczba wydarzeń	Brak	0	0	0	5	5	5
Spotkanie informacyjne otwarte w każdej gminie LGD – zazwyczaj organizowane w Urzędach Gmin, GOK-ach, Bibliotekach	Liczba spotkań	brak	5	5	5	5	5	5
Informacja **i doradztwo** w siedzibie LGD – biuro LGD od 01.04.2019 mieści się w Szaflarach	Liczba podmiotów które skorzystały z doradztwa (bezpośrednio) w biurze LGD	Brak	85	150	208	274	314	324
Bezpłatny **biuletyn LGD** w wersji papierowej i elektronicznej – zebranie większej ilości informacji w formie mini wydawnictwa zachęcającego do aplikowania i informującego do dofinansowaniach	Liczba odbiorców biuletynu drukowanego i elektronicznego	Brak	1000	1000	1000	4667	4667	4667
Ankiety oceniające poziom zadowolenia z działań informacyjnych i doradczych – prowadzone na bieżąco ankiety i zbierane na stronie www.podhalanska.pl w celu zebrania	Liczba raportów rocznych z oceny doradztwa i działań animacyjnych	brak	0	1	2	3	4	5

informacji zwrotnej nt. jakości doradztwa pracowników – z ankiet sporządzany jest okresowy raport								
Kontakt poprzez rozmowę **telefoniczną,** komunikator na fanpageu LGD na portalu społecznościowym, poprzez funkcję chatu „online" na stronie internetowej, poprzez wiadomość **e-mail** – realizowany w sposób ciągły	Liczba podmiotów które skorzystały z doradztwa pośredniego	Brak	73	139	169	206	250	281
Materiał informacyjny w **radiu** obejmującym obszar LSR	Liczba zamieszczonych materiałów	Brak	0	0	0	1	1	1
Materiał informacyjny **na portalach** internetowych obejmujących obszar LGD	Liczba zamieszczonych materiałów	brak	2	4	4	5	5	5
Materiał informacyjny **w prasie** obejmującej obszar LGD	Liczba zamieszczonych materiałów	Brak	2	4	4	5	5	5
Spotkanie informacyjne dla potencjalnych beneficjentów (grupy docelowej) konkursu w każdej gminie LGD - zazwyczaj organizowane w Urzędach Gmin, GOK-ach, Bibliotekach	Liczba spotkań	Brak	5	10	20	30	35	40
Szkolenie dla potencjalnych beneficjentów – organizowane w biurze LGD	Liczba szkoleń przed naborami	brak	1	2	4	6	8	9
Ankieta elektroniczna rozsyłana na adresy e-mail wnioskodawców – monitorująca wydatkowanie środków ze strategii	Liczba zebranych ankiet monitorujących od beneficjentów	Brak	0	0	6	24	46	54
Komunikaty w ogłoszeniach parafialnych lub na tablicach ogłoszeń parafialnych	Liczba przekazanych komunikatów do ogłoszeń parafialnych	Brak	1	1	1	1	1	1

Spotkanie podczas sesji Rady w każdej gminie	Liczba spotkań	brak	5	5	5	5	5	5
Spotkanie dla grup defaworyzowanych określonych w LSR	Liczba spotkań	Brak	1	1	1	2	2	2
Przekazanie informacji do głównych i regionalnych punktów informacyjnych funduszy europejskich	Liczba informacji przekazanych do FEM (pisemnie)	Brak	1	1	1	1	1	1
Ankieta ewaluacyjna planu komunikacji i jej opracowanie wraz ze sformułowaniem wniosków – ocena jakości i adekwatności przyjętych działań komunikacji i sporządzenie wniosków	Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych planu komunikacji z ankietami	brak	0	0	0	1	1	1

Źródło: dane własne LGD.

Doradztwo w biurze LGD ma niewątpliwie duże znaczenie dla osiągnięcia wskaźników. Zdecydowanie największym powodzeniem cieszy się doradztwo indywidualne w biurze. Jest to zdecydowanie najlepsza forma doradztwa. Jeśli wnioskodawcy nie konsultują swoich pomysłów z biurem LGD to często wnioski są słabo przygotowane, zwłaszcza w zakresie przedsiębiorczości. To co jest istotne to fakt, że pracownicy Biura dostosowują się do potrzeb wnioskodawców. Jeśli jest taka potrzeba to spotykają się np. w siedzibie organizacji pozarządowej.

W trakcie pandemii zdecydowanie częściej doradztwo odbywało się poprzez telefon. W zakresie doradztwa udzielanego mailowo, często jest ono połączone z doradztwem w biurze. Po przeprowadzonej rozmowie pracownika z wnioskodawcom, przesłane są później uzupełniające informacje na mail.

Tabela 21 Doradztwo w Biurze LGD. Dane na dzień.

	Doradztwo w Biurze LGD. Dane na dzień.					
	31.12.2016	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2019**	**31.12.2020**	**31.05.2021**
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa w biurze	85	150 (85+65)	208 (150+58)	274 (208+66)	314 (274+40)	324 (314+10)
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa udzielonych telefonicznie / mailowo	73	139 (73+66)	169 (139+30)	206 (169+37)	250 (206+44)	281 (250+31)
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa (suma wierszy powyżej)	158	289	377	480	564	605

Źródło: Badania własne.

Dane w kolejnych okresach przedstawiono narastająco (suma poprzedniego + bieżącego okresu). LGD nie prowadzi odrębnej statystyki porad udzielanych telefonicznie i mailowo. Stosowany jest podział na doradztwo bezpośrednie (w biurze LGD) i doradztwo pośrednie (telefoniczne, mailowe, poprzez komunikator), w polu „Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa udzielonych telefonicznie" wskazano sumę doradztwa telefonicznego i poprzez Internet.

Na podstawie przeprowadzonych badań ilościowych na obszarze Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania wśród 20 wnioskodawców, należy zauważyć, iż najlepszą formą pozyskiwania informacji jest strona Internetowa LGD (18). Drugą istotną formą była informacja od znajomych i rodziny. Kolejne wskazania dotyczyły udziału w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD oraz profilu LGD na Facebooku. Najmniej wskazań było dla stosik LGD podczas imprez lokalnych lub festynów.

Wykres 4 W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w LGD?

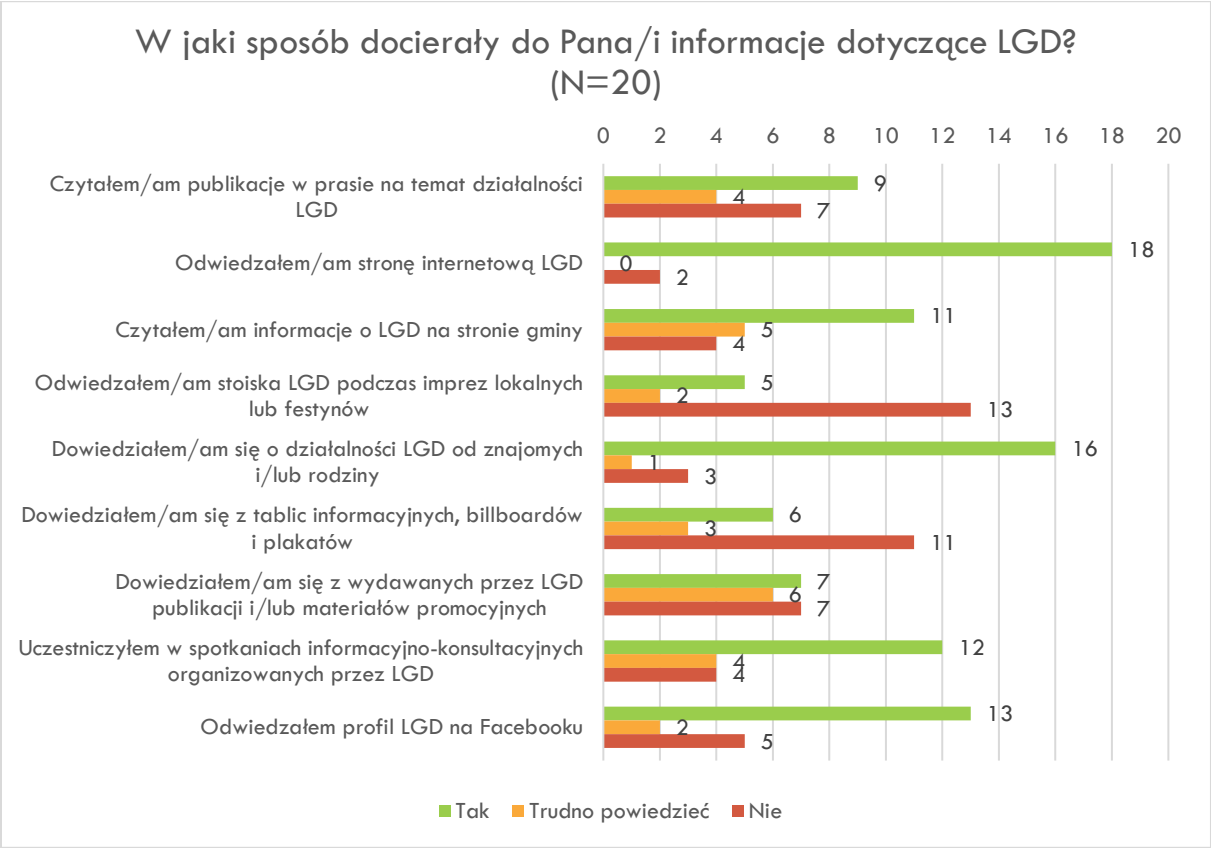

Źródło: Badania własne.

W odpowiedzi na pytanie, czy LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków, zdecydowana większość respondentów udzieliło odpowiedzi zdecydowanie tak (15 odpowiedzi). Jedynie 5 osób wskazało na odpowiedź raczej tak. Należy zatem podkreślić, iż wszyscy respondenci dobrze ocenili działalność informacyjną LGD.

Wykres 5 Czy LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków?

Źródło: Badania własne.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące w jakim zakresie wnioskodawcy korzystali ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosków, w każdym z etapów odpowiedzi były zdecydowanie na tak i znacząco przeważały. Wszyscy respondenci korzystali ze wsparcia LGD polegającego na udzielaniu informacji o możliwości uzyskania dofinansowania dla projektu, wsparcia w zapoznaniu się z zasadami uzyskania dofinansowania. W pozostałych obszarach na nie, były pojedyncze wskazania. Wyjątkiem był obszar ustalania koncepcji projektu, tutaj odpowiedź, że nie korzystali zaznaczyło 3 respondentów. Podsumowując, respondenci korzystają ze wsparcia LGD na każdym etapie pozyskiwania dofinansowania.

Wykres 6 W jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku?

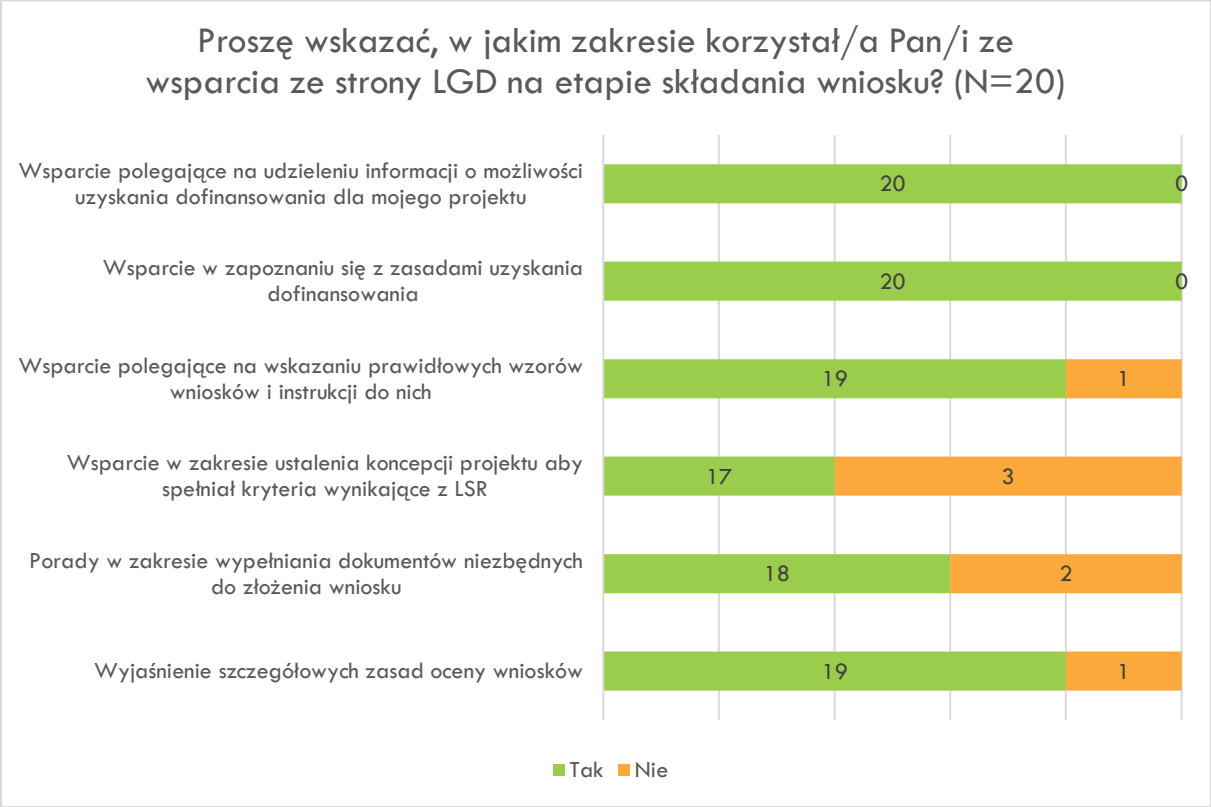

Źródło: Badania własne.

W odniesieniu do oceny wsparcia udzielonego beneficjentom przez LGD, należy wskazać, iż na każdym z etapów, zaczynając od składania wniosku, poprzez etap realizacji operacji, oraz etap rozliczania operacji beneficjenci bardzo dobrze ocenili działalność LGD. Zatem, potrzebne jest wsparcie na wszystkich etapach i beneficjenci chętnie z niego korzystają.

Tabela 22 Ocena wsparcia udzielonego beneficjentowi przez LGD na różnych etapach prowadzenia operacji.

Ocena wsparcia udzielonego beneficjentowi przez LGD na różnych etapach prowadzenia operacji								
		Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie	N
Etap składania wniosku	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	16	3	1	0	0	0	20
	Udzielone porady były przydatne	17	3	0	0	0	0	20
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	16	3	1	0	0	0	20
Etap realizacji operacji	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	17	2	1	0	0	0	20
	Udzielone porady były przydatne	17	3	0	0	0	0	20
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	17	3	0	0	0	0	20
Etap rozliczania operacji	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	15	5	0	0	0	0	20
	Udzielone porady były przydatne	15	5	0	0	0	0	20
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	16	4	0	0	0	0	20

Źródło: Badania własne.

Analizując zakres działań w obszarze składania i realizacji projektów przez beneficjentów, okazuje się, iż procedury dotyczące wyboru wniosków o dofinansowanie w LGD były jasne i tylko w niewielkim stopniu padły odpowiedzi, że raczej nie, lub trudno powiedzieć. W odniesieniu do kryteriów wyboru wniosków respondenci wskazywali iż zgadzają się z odpowiedziami, iż były one jasne. Taka sama sytuacja miała miejsce także w przypadku kryteriów wyboru wniosków. Natomiast pozytywnym jest fakt, iż aż 19 respondentów wskazało, że w przyszłości chcieliby ponownie skorzystać ze wsparcia LGD.

Podsumowując, działalność LGD w tym obszarze jest potrzebna a wyniki badań ilościowych wskazują na potrzebę kontynuacji takich działań, ponieważ mają one wpływ na efektywne wykorzystanie środków pomocowych z UE przez beneficjentów.

Wykres 7 Ocena stwierdzeń dotyczących składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD.

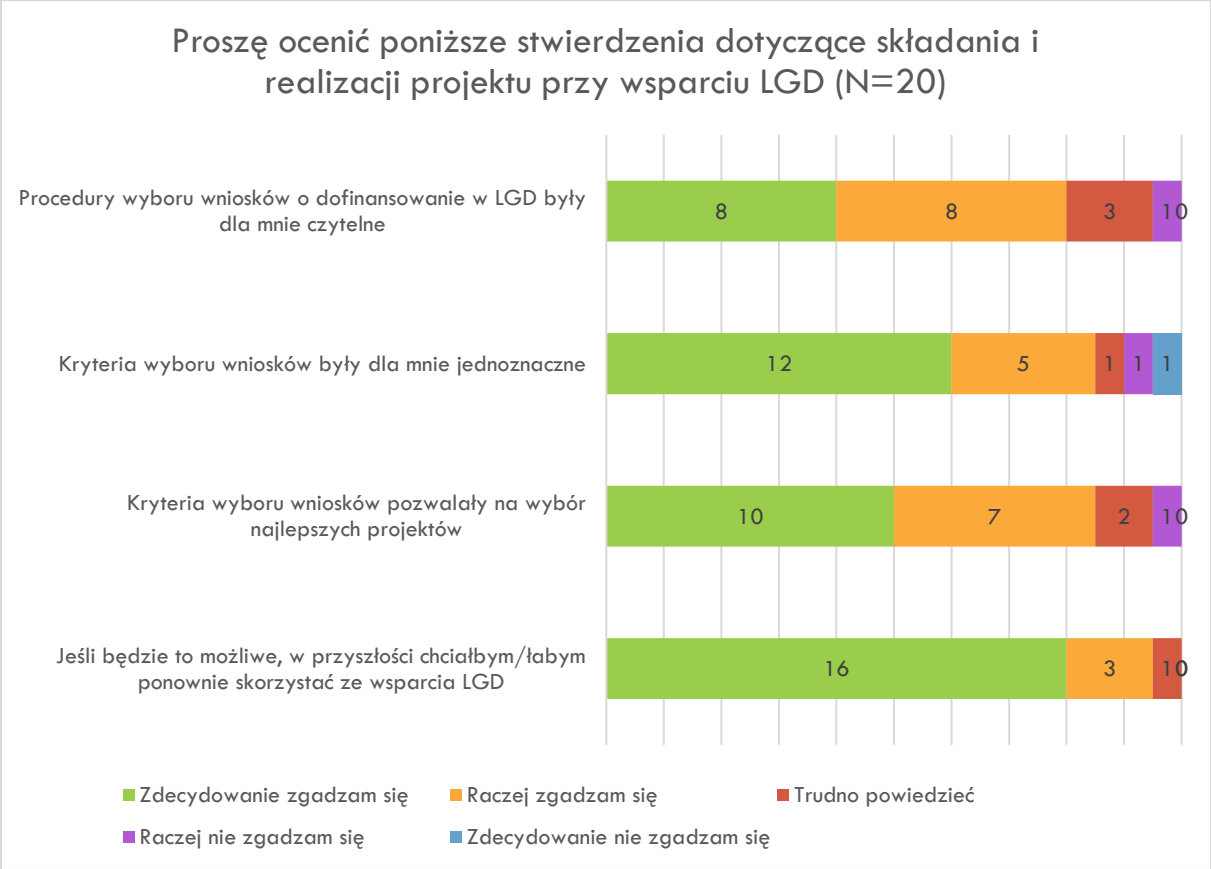

Źródło: Badania własne.

5.6. Zmiany na obszarze objętym LSR w ocenie członków lokalnej społeczności

Badania ankietowe, które zostały przeprowadzone wśród mieszkańców, pozwoliły na udzielenie odpowiedzi w kontekście zmian na obszarze objętym LSR Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania. W badaniu wzięły udział 102 osoby.

Na pytanie, czy w gminie, w której respondent mieszka zaszły zmiany w ciągu ostatnich 5 lat, przewaga wskazań na tak, była we wszystkich obszarach, zarówno w zakresie poprawy sytuacji na rynku pracy, powstania nowych firm, oraz zwiększenia ruchu turystycznego. Natomiast 16 respondentów nie było wstanie określić, czy poprawiła się sytuacja na rynku pracy na obszarze działania PLGD.

Wykres 8 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany?

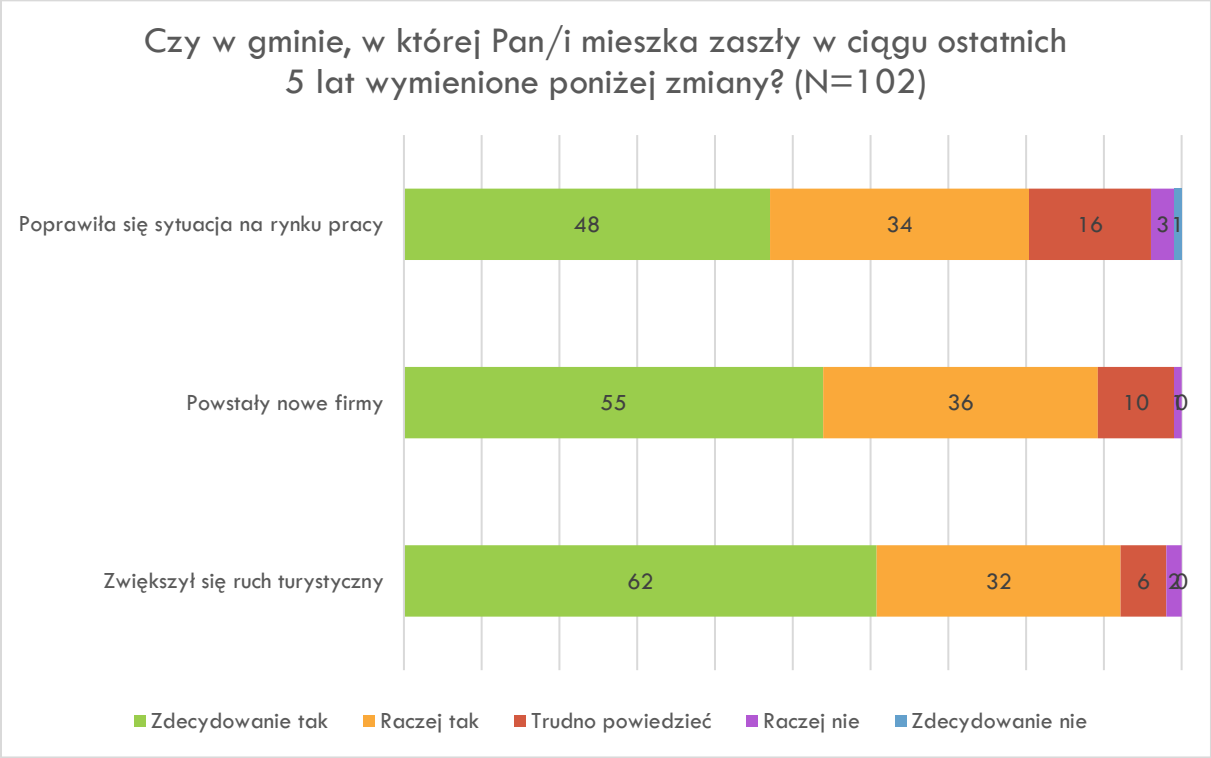

Źródło: Badania własne.

Pozytywnym jest fakt, iż mieszkańcy poszczególnych gmin dostrzegają zmiany, jakie zaszły na ich terenie w ciągu ostatnich 5 lat. Zdecydowanie tak, czy raczej tak, to najczęściej wybierane odpowiedzi w odniesieniu, do pojawienia się nowych form spędzania wolnego czasu, poprawy stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, czy też liczby wydarzeń kulturalnych. Należy także podkreślić, iż mieszkańcy dostrzegają, że przestrzeń publiczna stała się bardziej estetyczna. Tylko w obszarze stanu zabytków respondenci nie byli w stanie udzielić jasnej odpowiedzi (15).

Wykres 9 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany (2)?

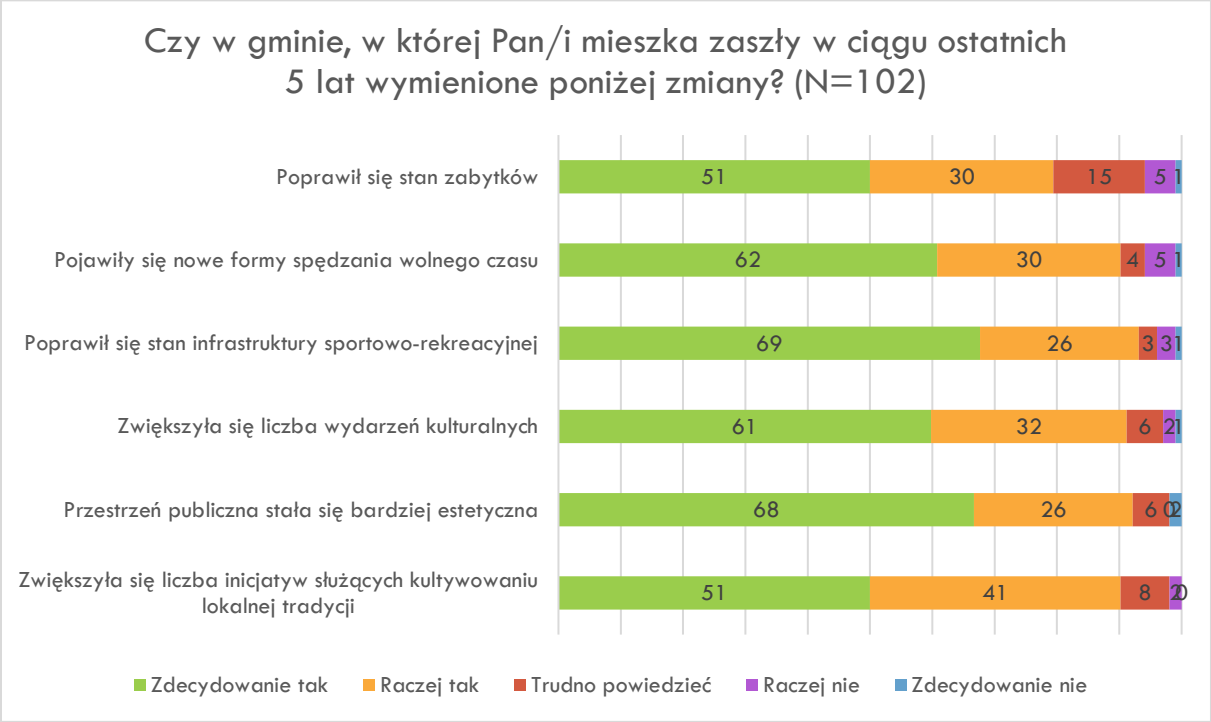

Źródło: Badania własne.

Analizując wykres dotyczący zmian na danym obszarze w ostatnich 5 latach, przeważały pozytywne odpowiedzi. Mieszkańcy odpowiedzieli, że mają większy wpływ na to co się dzieje w gminie, zauważyli nowe formy wsparcia dla młodych osób, a także inicjatywy podejmowane dla wsparcia osób starszych. Ocenili też, że poprawiły się relacje między mieszkańcami. Należy jednak zauważyć, iż część respondentów 28-25 nie była w stanie udzielić odpowiedzi w zakresie wsparcia dla starszych osób i poprawy relacji między mieszkańcami. Należałoby zatem w nowym okresie położyć nacisk zarówno na projekty dla osób starszych jak i aktywizujące mieszkańców obszaru PLGD.

Wykres 10 Wykres 10 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany (3)?

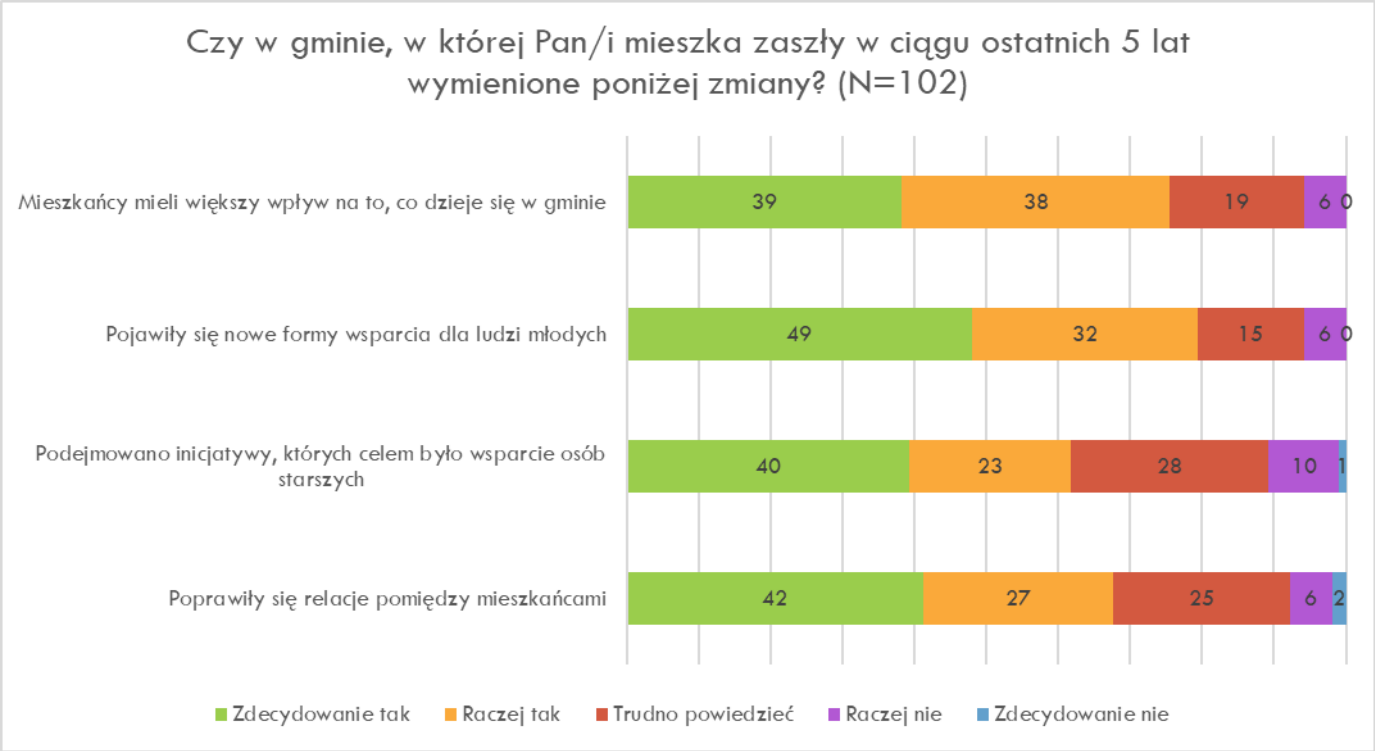

Źródło: Badania własne.

W odpowiedzi na pytanie, czy mieszkańcy korzystali z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD, najwięcej respondentów wskazało, iż korzystali z infrastruktury, która była dofinansowana ze środków LGD. Ponadto wskazali, iż uczestniczyli w szkoleniach, spotkaniach organizowanych przez LGD oraz imprezach lokalnych dofinansowanych ze środków LGD. Najwięcej wskazań 37 – było dla szkoleń organizowanych w ramach projektów, które były dofinansowane z LGD.

Należy zatem podkreślić, iż mieszkańcy dostrzegają pozytywną rolę LGD na tym obszarze, zwłaszcza w zakresie codziennego użytkowania infrastruktury gminnej. Fakt, iż są świadomi, działań realizowanych przez LGD, stanowi o dobrej rozpoznawalności Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania na swoim obszarze.

Wykres 11 Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD funkcjonujące na terenie gminy, w której Pan/i mieszka?

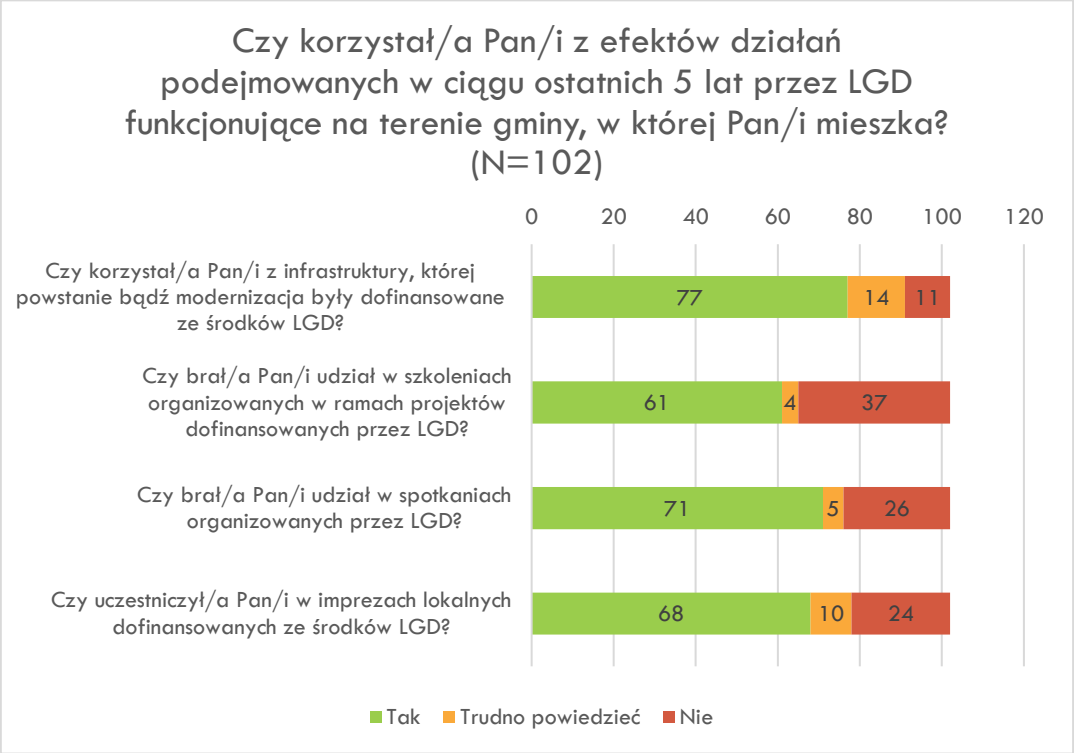

Źródło: Badania własne.

Respondenci wskazali także, na obszary, które ich zdaniem wymagają jeszcze dofinansowania. Analizując wyniki badań, okazuje się, iż w opinii respondentów nie ma tak naprawdę takiego obszaru, który by nie wymagał już dofinansowania. Zatem jest to też wskazówka na dalszy okres działania PLGD, która w powinna kontynuować pracę w wymienionych w badaniu obszarach.

Wykres 12 Które z wymienionych obszarów wymagają dofinansowania w Pana/i gminie?

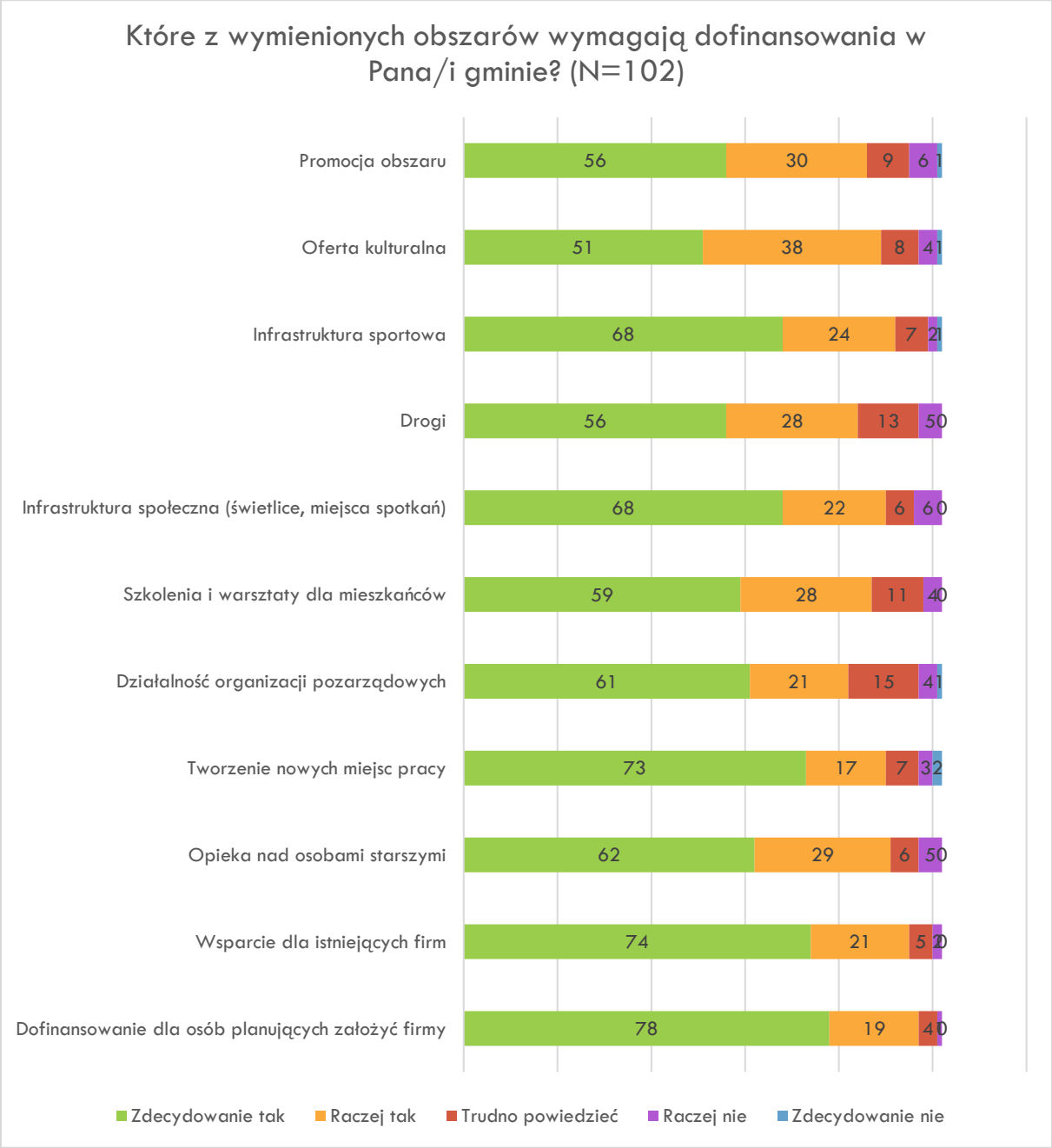

Źródło: Badania własne.

6. Odpowiedź na wszystkie pytania badawcze.

6.1. Ocena wpływu na główny cel LSR

W ramach LSR Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania określono dwa cele ogólne oraz cele szczegółowe:

CO 1: Zwiększenie atrakcyjności obszaru PLGD jako miejsca zamieszkania i wypoczynku

CO2: Rozwój społeczno – gospodarczy Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania

Postęp rzeczowy realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju nie budzi większych zastrzeżeń. Analiza podstępu finansowego stan na 2020r. wykazała, że cel pierwszy ogólny jest zrealizowany na poziomie 84,15%. Natomiast cel drugi ogólny na poziomie 63,91%.

Należy podkreślić, iż PLGD otrzymała bonus w ramach postępu finansowego i środki zostały wykorzystane na rozpoczęcie i rozwój przedsiębiorczości.

6.2. Ocena wpływu na kapitał społeczny

Kapitał społeczny jest sumą zasobów, aktualnych i potencjalnych, które należą się jednostce lub grupie z tytułu posiadania trwałej, mniej lub bardziej zinstytucjonalizowanej sieci relacji, znajomości, uznania wzajemnego. To znaczy, jest sumą kapitałów i władzy, które sieć taka może zmobilizować [Bourdie, 2001].

Analizując działalność LGD w zakresie kapitału społecznego zostały przeprowadzone badania wśród mieszkańców oraz beneficjentów obszaru Podhalańskiej LGD. Badania ilościowe zostały przeprowadzone w 2021 roku na potrzeby niniejszego opracowania.

Mieszkańcy odnieśli się pozytywnie do faktu, iż mieli większy wpływ na to co się dzieje w gminie. Dostrzegli też inicjatywy dotyczące wsparcia zarówno osób młodych jak i starszych. Analiza wyników badań wskazała też, iż poprawiły się relacje między mieszkańcami.

Działalność PLGD w obszarze kapitału społecznego była dobrze rozwijana, jednak respondenci wskazali, iż nadal istnieje potrzeba kontynuacji wsparcia zarówno osób młodych jak i starszych na obszarze poszczególnych gmin.

6.3. Przedsiębiorczość

W obszarze rozwoju przedsiębiorczości wyniki badań z mieszkańcami wskazały, iż dostrzegli poprawę sytuacji na rynku pracy, powstanie nowych firm, oraz zwiększenie ruchu turystycznego. Z drugiej strony wskazali iż istnieje w ich opinii potrzeba dalszego wsparcia w obszarze tworzenia nowych miejsc pracy oraz możliwości dofinansowania dla osób zakładających nowe firmy i wsparcia dla istniejących firm.

Należy podkreślić, iż PLGD otrzymała bonus w ramach postępu finansowego i środki zostały wykorzystane na rozpoczęcie i rozwój przedsiębiorczości. Ponadto strategia nie ogranicza beneficjentów w zakresie branż, w ramach których mogą wnioskować o dofinansowanie, dlatego zakres tematyczny wniosków jest bardzo różnorodny.

6.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

W LSR wskazano konieczność rozwoju w obszarze wzrostu atrakcyjności obszaru jako miejsca zamieszkania i wypoczynku – zarówno dla mieszkańców jak i turystów – poprzez realizację działań mających na celu rozwój oferty czasu wolnego, poprawę infrastruktury, oraz zachowanie i kultywowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz wzmacnianie integracji i aktywizacji mieszkańców. Realizując ten kierunek rozwoju, ogłaszane były nabory na przedsięwzięcie: Tworzenie i rozwój ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej.

Na obszarze działalności PLGD infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna (zarówno komercyjna jak i ogólnodostępna) obejmująca obiekty turystyczne, jak i rekreacyjne oraz świadczące usługi zarówno na rzecz ludności miejscowej jak i turystów ma ogromne znaczenie. Dlatego tak istotne są działania w zakresie szeroko pojętej działalności turystycznej.

PLGD jest inicjatorem projektu rowerowego na obszarze całego Podhala, pt. Podhale-Gorce-Pieniny-Spisz – rozwój oferty wspólnej turystyki rowerowej. Zatem PLGD wykazuje duże zaangażowanie w rozwój turystyki.

6.5. Grupy dewaforyzowane

Grupy defaworyzowane oznaczają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, do których w LSR skierowane są działania związane z kształtowaniem i promocją postaw przedsiębiorczych – działania aktywizujące zawodowo, zwiększające ich szanse na znalezienie zatrudnienia.

W PLSR zdefiniowano następujące grupy defaworyzowane:

- osoby bezrobotne,
- osoby młode (do 35 r.ż.),
- rodziny wielodzietne.

W Strategii zwrócono uwagę na te grupy, poprzez premiowanie nie tylko operacji realizowanych na ich rzecz, ale także operacji mających na celu wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia tych osób, czy możliwości zdobycia przez nich nowej wiedzy i doświadczenia. Cel ten realizowano poprzez przedsięwzięcie: PREMIA NA STRAT – wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej, w tym opartej na innowacjach i zakładanych przez osoby z grup defaworyzowanych. Nabory te cieszyły się dużym powodzeniem i zazwyczaj było więcej zgłoszonych wniosków, niż możliwości dofinasowania.

Wyniki badań ankietowych z mieszkańcami wskazały, iż mimo, że dostrzegają działania w zakresie wsparcia osób młodych, to jednak ta grupa wymaga cały czas opieki w postaci działań, które będą do nich kierowane jak aktywizacja czy tworzenie nowych miejsc pracy, czy też wsparcia na podejmowanie działalności.

6.6. Innowacyjność

Innowacja jest pojęciem różnie definiowanym i różne też czynniki brane są pod uwagę przy określaniu wskaźników innowacyjności. Biorąc pod uwagę innowację w klasycznym ujęciu, można ją określić jako pojęcie odnoszące się do podejmowania nowej działalności, świadczenia nowych usług, lub jako wdrożenie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu lub usługi, wprowadzenie nowej metody organizacyjnej w firmie lub w procesie produkcji, ale też wprowadzenie nowych form relacji z klientem. Natomiast innowacyjność jest szerokim pojęciem zawierającym w sobie zarówno pojęcie innowacji produktowej i usługowej, jak i pojęcie innowacyjności. A zatem innowacyjność można zdefiniować jako cechę przedsiębiorstwa przejawiającą się w zdolności i motywacji do ustawicznego poszukiwania i wykorzystywania w praktyce najnowszych wyników badań naukowych, nowych koncepcji, nowych wynalazków; jako prace polegające na doskonaleniu i rozwoju już istniejących technologii w sferze produkcji, eksploatacji i usług; jako wprowadzanie nowych rozwiązań w organizacji i zarządzaniu oraz doskonalenie i rozwój infrastruktury, np. dla gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji.

W odniesieniu do analizowanej LGD Podhale, innowacyjność projektów, dla których były składane wnioski aplikacyjne o wsparcie finansowe określana była o z góry ustalone kryteria określające cechy innowacyjności. Przykładem ciekawych projektów w tym zakresie

może być projekt W GÓRY NA SKITURY!, w ramach którego przygotowano i wdrożono innowacyjną ofertę turystyczną łączącą turystykę wysokogórską z podnoszeniem świadomości ekologicznej turystów i mieszkańców obszaru LGD. Dodatkowo w ramach projektu utworzono także nowoczesną wypożyczalnię sprzętu narciarstwa wysokogórskiego. Innym ciekawym projektem może być zrealizowany przez Dom Seniora „Tatrzańska Jesień" projekt w ramach którego poszerzono ofertę usługową placówki o zabiegi biochirurgii i hirudoterapii. Istotnym elementem tego projektu była również odpowiedź na wykluczenie komunikacyjne podopiecznych, dlatego w ramach jego realizacji zadbano także o świadczenie usług dowozu dla podopiecznych.

Czasem jednoznaczna ocena projektu pod względem innowacyjności sprawia trudności. Każdy bowiem region ma swoje specyficzne cechy odróżniające go od innych i wprowadzenie określonych rozwiązań powszechnie znanych w innych regionach, właśnie tu może mieć znamiona nowości w przypadku, gdy rozwiązanie takie nie jest znane, mało znane, lub nie występowało do tej pory na obszarze. A więc planuje się po raz pierwszy jego wprowadzenie na danym obszarze. Wydaje się, iż byłoby korzystne pozostawienie w przyszłości radzie programowej pewnej swobody decyzji odnośnie oceny innowacyjności projektu.

6.7. Projekty współpracy

LGD jest inicjatorem projektu rowerowego na obszarze całego Podhala, pt. Podhale-Gorce-Pieniny-Spisz – rozwój oferty wspólnej turystyki rowerowej (PGPS-ROWTR).

W ramach projektu zaplanowano działania promocyjne pod względem turystyki rowerowej sąsiednich obszarów i własnego obszaru (przez mieszkańców), a także możliwość udziału w wydarzeniu podsumowującym integrującym mieszkańców sąsiednich obszarów LGD.

Jednym z wiodących kierunków rozwoju obszaru PLGD jest turystyka. Dlatego też realizacja projektu współpracy w obszarze turystyki rowerowej podnosi jakość oferty rekreacyjnej na tym obszarze.

6.8. Ocena funkcjonowania LGD

Istotnym jest fakt, iż w Biurze PLGD pracują tylko dwie osoby. Zakres obowiązków i specyfika pracy w obszarze LEADER nakłada na Biuro nie tylko ogrom pracy, która jest w bardzo dobry sposób wykonywana, o czym świadczy efektywność pracowników Biura. Ponadto wzajemna współpraca jest widoczna w każdym obszarze pracy Biura. Należy także podkreślić, iż współpraca Biura z Zarządem i Radą jest bardzo dobra.

Plan komunikacji zmienia się i jest zawsze dostosowywany do potrzeb. LGD wykorzystuje różne narzędzia, tak aby dotrzeć do jak największej grupy odbiorców. PLGD nie ma określonej docelowej wartości wskaźnika. Nie zostało to zawarte w LSR, ani w planie komunikacji.

Analiza wyników badań wśród wnioskodawców wskazała, iż najlepszą formą pozyskiwania informacji dla nich jest strona LGD. Drugą istotną formą była informacja od znajomych i rodziny. Kolejne wskazania dotyczyły udziału w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD oraz profilu LGD na Facebooku. To co jest istotne to fakt, że pracownicy Biura dostosowują się do potrzeb wnioskodawców.

Różnorodność wykorzystywanych narzędzi w pracy komunikacyjnej oraz doradczej wskazuje na dobry kierunek działalności LGD, która stara się dotrzeć do jak największej liczby odbiorców.

6.9. Ocena procesu wdrażania

Proces wdrażania przebiegał bez większych problemów. W opinii pracowników zawsze jest więcej chętnych na rozpoczynanie i rozwijanie działalności, oraz na inicjatywy lokalne. Z uwagi na brak chętnych wnioskodawców na to działanie dotyczące utworzenia Inkubatora przetwórstwa lokalnego, PLGD zrezygnowała z jego realizacji, na rzecz wsparcia rozwoju przedsiębiorstw w branży gastronomicznej.

Natomiast w zakresie bonusów, to pierwszy z nich był dedykowany tylko na przedsiębiorczość. Należy podkreślić, iż na rozpoczęcie działalności i na rozwinięcie zawsze jest zdecydowanie więcej wniosków niż środków. W pozostałych przedsięwzięciach natomiast było takiego obłożenia.

Wnioskodawcy korzystali ze wsparcia ze strony PLGD na etapie składania wniosków. Wszyscy respondenci korzystali ze wsparcia LGD polegającego na udzielaniu informacji o możliwości uzyskania dofinansowania dla projektu, wsparcia w zapoznaniu się z zasadami uzyskania dofinansowania.

Prowadzona działalność PLGD zarówno w obszarze informowania o możliwościach wsparcia, jak i doradzania na każdym etapie realizacji wniosku była prowadzona poprawnie.

6.10. Wartość dodana podejścia LEADER

Analiza działalności Podhalańskiej LGD we wszystkich tych obszarach, które zostały wymienione w LSR ma swoje przełożenie na realizację wskaźników. Dobra ocena działalności LGD zarówno przez wnioskodawców jak i mieszkańców obszaru wskazuje na efektywną i dobrą

pracę zarówno pracowników Biura jak i Zarządu i Rady. Należy podkreślić iż PLGD realizuje swoje cele nie tylko w zakresie naborów, ale także projektów współpracy oraz projektów poza RLKS.

7. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje.

1. W przyszłości należy kontynuować działania w obszarach, które zostały wytyczone w obecnej strategii, ponieważ bardzo dobre wykorzystanie środków, realizacja wskaźników, oraz duże zainteresowanie wnioskodawców jest dowodem na właściwy kierunek działań PLGD.
2. W obszarze rozwoju kapitału społecznego należałoby w nowym okresie położyć nacisk zarówno na projekty dla osób starszych jak i aktywizujące mieszkańców obszaru PLGD.
3. W przyszłości PLGD powinna kontynuować wsparcie w obszarze przedsiębiorczości, ponieważ jest taka potrzeba, na co wskazują także sami mieszkańcy poszczególnych gmin.
4. W przyszłości w obszarze turystyki należałoby skupić się bardziej na działaniach promocyjnych już istniejącej infrastruktury i usług. Dobrym kierunkiem byłaby również kontynuacja projektów w obszarze szeroko pojętej turystyki z wykorzystaniem kultury i tradycji tego regionu, gdyż zmiany nawyków wyjazdowych Polaków wskazują na coraz większe zainteresowanie turystyką krajową. Trend ten, w rozwoju obszaru PLGD, może stać się silnie wzmacniający lokalny biznes, a przez to całe społeczności.
5. Bardzo dobrym kierunkiem w zakresie wsparcia grup defaworyzowanych jest premia na rozpoczęcie działalności, w dodatku opartej na innowacjach. Taki kierunek wsparcia powinien być kontynuowany. Ponadto powinien być nadal wspierany obszar infrastruktury społecznej.
6. Ocena innowacyjności jest trudna w ściśle zdefiniowanym rozumieniu i niejednokrotnie projekty ciekawe i nowatorskie mogą otrzymać tyle samo punktów w tym kryterium, co projekty, które w swoim zamyśle wpisują się jedynie w kryteria. Aby tego uniknąć, Rada podczas oceny mogłaby uznaniowo, biorąc pod uwagę znajomość obszaru i potrzeb jego mieszkańców, podejmować decyzje dotyczące tego, jaki wymiar innowacyjny jest w danym projekcie ważny i oceniany. Takie podejście koresponduje z szerokim spektrum projektów, które można uznać za innowacyjne realizowanych w ramach projektów zarówno z zakresu przedsiębiorczości, infrastruktury jak i działalności ukierunkowanej na podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru i poprawie oferty spędzania czasu wolnego.

7. Należy w przyszłości wzmocnić obszar współpracy i podjąć działania w zakresie przygotowywania i realizowania projektów współpracy, kontynuując tematykę rozwoju turystyki w kierunku markowego produktu.
8. W przyszłości powinno być kontynuowane na pewno doradztwo, ponadto zamieszczane informacje na stronie www i stronach urzędów gmin oraz oczywiście Facebook.
9. W zakresie realizacji LSR należy w przyszłości kontynuować przyjętą w obecnym okresie strategię, ponieważ wskazują na to bardzo dobre efekty realizacji poszczególnych działań PLGD.

8. Spis tabel i wykresów.

Rysunek 1 Obszar działania LGD 17

Tabela 1 Ludność w gminach wchodzących w skład LGD 18
Tabela 2 Wskaźniki G dla gmin wchodzących w skład LGD (PLN). 19
Tabela 3 Roczne wydatki gmin na 1 mieszkańca (PLN) 20
Tabela 4 Lokaty gmin w województwie w poszczególnych kategoriach w roku 2019. 20
Tabela 5 Pracujący w gminach wchodzących w skład LGD (osoba). 22
Tabela 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności według płci. 23
Tabela 7 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. 23
Tabela 8 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców. 24
Tabela 9Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. 27
Tabela 10 Saldo migracji ogółem w gminach wchodzących w skład LGD (osoby). 27
Tabela 11 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (osoby). 28
Tabela 12 Turystyczne obiekty noclegowe. 31
Tabela 13 Historia naborów. 33
Tabela 14 Wybrane projekty zrealizowane na obszarze LGD. 38
Tabela 15 Postęp rzeczowy realizacji celów oraz przedsięwzięć w LSR. 42
Tabela 16 Postęp finansowy realizacji celów oraz przedsięwzięć w LSR. 49
Tabela 17 Projekty realizowane przez LGD poza RLKS. 54
Tabela 18 Szkolenia pracowników LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021. 57
Tabela 19 Szkolenia członków organów LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021. 59
Tabela 20 Realizacja planu komunikacji. 61
Tabela 21 Doradztwo w Biurze LGD. Dane na dzień. 65
Tabela 22 Ocena wsparcia udzielonego beneficjentowi przez LGD na różnych etapach prowadzenia operacji. 69

Wykres 1 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. 24
Wykres 2 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców. 25
Wykres 3 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności (osoby). 30
Wykres 4 W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w LGD? 66
Wykres 5 Czy LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków? 67
Wykres 6 W jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku 68
Wykres 7 Ocena stwierdzeń dotyczących składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD. 70
Wykres 8 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany? 71
Wykres 9 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany (2)? 72
Wykres 10 Wykres 10 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany (3)? 73
Wykres 11 Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD funkcjonujące na terenie gminy, w której Pan/i mieszka? 74

Wykres 12 Które z wymienionych obszarów wymagają dofinansowania w Pana/i gminie? 75

9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania.

Ankieta dla mieszkańców obszaru Podhalańska LGD

Prosimy o wypełnienie krótkiej ankiety dotyczącej efektów funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania Podhale. Ankieta jest anonimowa, co znaczy, że nie gromadzimy żadnych danych, które mogą pozwolić na identyfikację osób ją wypełniających. Wypełnienie ankiety trwa 10 minut.

Z góry dziękujemy za pomoc!

Lokalna Grupa Działania Podhale

1. Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Mieszkańcy mieli większy wpływ na to, co dzieje się w gminie	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Poprawiła się sytuacja na rynku pracy	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Powstały nowe firmy	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Pojawiły się nowe formy wsparcia dla ludzi młodych	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Podejmowano inicjatywy, których celem było wsparcie osób starszych	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Zwiększyła się liczba inicjatyw służących kultywowaniu lokalnej tradycji	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Poprawiły się relacje pomiędzy mieszkańcami	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Zwiększył się ruch turystyczny	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Poprawił się stan zabytków	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie

Pojawiły się nowe formy spędzania wolnego czasu	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Poprawił się stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Zwiększyła się liczba wydarzeń kulturalnych	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Przestrzeń publiczna stała się bardziej estetyczna	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie

2. Proszę wyobrazić sobie, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale środków finansowych w gminie, w której Pan/i mieszka. Które z wymienionych obszarów wymagają dofinansowania?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Promocja obszaru	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Oferta kulturalna	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Infrastruktura sportowa	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Drogi	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Infrastruktura społeczna (świetlice, miejsca spotkań)	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Szkolenia i warsztaty dla mieszkańców	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Działalność organizacji pozarządowych	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Tworzenie nowych miejsc pracy	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Opieka nad osobami starszymi	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie

Wsparcie dla istniejących firm	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie
Dofinansowanie dla osób planujących założyć firmy	Zdecydo-wanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydo-wanie nie

3. Czy słyszał Pan/i o Lokalnej Grupie Działania Podhale? *Proszę wybrać 1 odpowiedź.*

a) Tak → *Proszę przejść do pytania nr 4.*

b) Nie → *Proszę przejść do pytania nr 5.*

4. W jaki sposób docierały do Pana/i informacje dotyczące Lokalnej Grupy Działania Podhale?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czytałem/am publikacje w prasie na temat działalności LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stronę internetową LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytałem/am informacje o LGD na stronie gminy	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z wydawanych przez LGD publikacji i/lub materiałów promocyjnych	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Uczestniczyłem w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem profil LGD na Facebooku	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

5. Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD działające na terenie gminy, w której Pan/i mieszka? *Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Czy korzystał/a Pan/i z infrastruktury, której powstanie bądź modernizacja były dofinansowane ze środków LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniach organizowanych w ramach projektów dofinansowanych przez LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy brał/a Pan/i udział w spotkaniach organizowanych przez LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy uczestniczył/a Pan/i w imprezach lokalnych dofinansowanych ze środków LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

6. Proszę wskazać, w którym przedziale wiekowym się Pan/i mieści. *Proszę wybrać 1 odpowiedź.*

a) 18-25 lat
b) 26-35 lat
c) 36-45 lat
d) 46-55 lat
e) 56-65 lat
f) 66 lat lub więcej

7. Proszę podać swoją płeć. *Proszę wybrać 1 odpowiedź.*

a) Kobieta
b) Mężczyzna
c) Wolę nie podawać.

Ankieta dla beneficjentów Podhalańska LGD

Prosimy o wypełnienie krótkiej ankiety dotyczącej funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania Podhale. Ankieta jest anonimowa, co znaczy, że nie gromadzimy żadnych danych, które mogą pozwolić na identyfikację osób ją wypełniających. Wypełnienie ankiety nie powinno zająć więcej niż 10 minut.

Ankieta powinna zostać wypełniona przez osobę, która jest lub była realizatorem projektu wspartego przez Lokalną Grupę Działania (np. polegającego na założeniu działalności gospodarczej). W przypadku, gdy beneficjentami wsparcia był podmiot (Urząd Gminy, Ośrodek Kultury, Organizacja Pozarządowa, OSP, KGW), ankieta powinna zostać wypełniona przez osobę, która w ramach danego podmiotu była bezpośrednio zaangażowana w realizację dofinansowanego projektu.

Z góry dziękujemy za pomoc!

Lokalna Grupa Działania Podhale

W jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”? *(proszę zaznaczyć 1 odpowiedź)*

a) Zdecydowanie zgadzam się
b) Raczej zgadzam się
c) Trudno powiedzieć
d) Raczej nie zgadzam się
e) Zdecydowanie nie zgadzam się

W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w Lokalnej Grupie Działania?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czytałem/am publikacje w prasie na temat działalności LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stronę internetową LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytałem/am informacje o LGD na stronie gminy	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Dowiedziałem/am się z wydawanych przez LGD publikacji i/lub materiałów promocyjnych	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Uczestniczyłem/am w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am profil LGD na Facebooku	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Dlaczego zdecydował/a się Pan/i (lub podmiot reprezentowany przez Pana/ią) na złożenie wniosku o przyznanie pomocy finansowej do LGD? *Proszę wybrać jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje główny powód złożenia wniosku do LGD.*

a) Było to jedyne dostępne źródło finansowania mojego projektu
b) Nie otrzymałem/am dofinansowania z innych środków/innego programu
c) Chciałem/am skorzystać z nadarzającej się okazji otrzymania środków
d) Zostałem/am zachęcony/a do złożenia wniosku przez LGD
e) Na moją decyzję wpłynęła możliwość skorzystania z doradztwa w biurze LGD

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie składania wniosku? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. *Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie

Proszę wskazać, w jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku? *Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Wsparcie polegające na udzieleniu informacji o możliwości uzyskania dofinansowania dla mojego projektu	Tak	Nie
Wsparcie w zapoznaniu się z zasadami uzyskania dofinansowania	Tak	Nie
Wsparcie polegające na wskazaniu prawidłowych wzorów wniosków i instrukcji do nich	Tak	Nie
Wsparcie w zakresie ustalenia koncepcji projektu aby spełniał kryteria wynikające z LSR	Tak	Nie
Porady w zakresie wypełniania dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku	Tak	Nie
Wyjaśnienie szczegółowych zasad oceny wniosków	Tak	Nie

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie realizacji projektu? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. *Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie rozliczenia projektu? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. *Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie

Czy obecnie pozostaje Pan/i w kontakcie z LGD? *Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Uczestniczę w spotkaniach organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Kontaktuję się telefonicznie z przedstawicielami LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytam komunikaty na stronie internetowej LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Mam osobisty kontakt z przedstawicielami LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Kontaktuję się w inny sposób	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Nie mam z LGD żadnego kontaktu	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Czy brał/a Pan/i lub organizacja którą Pan/i reprezentuje udział w tworzeniu LSR? *Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź.*

a) Tak
b) Trudno powiedzieć

c) Nie

Kto był głównym odbiorcą efektów Pani/a projektu/ projektów? *Proszę wybrać jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje Pana/i projekt.*

a) Ja i moja rodzina
b) Moja organizacja
c) Ogół mieszkańców gminy/ obszaru LGD
d) Turyści
e) Przedsiębiorstwa
f) Inne

Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD. *Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Procedury wyboru wniosków o dofinansowanie w LGD były dla mnie czytelne	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Kryteria wyboru wniosków były dla mnie jednoznaczne	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Kryteria wyboru wniosków pozwalały na wybór najlepszych projektów	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie
Jeśli będzie to możliwe, w przyszłości chciałbym/łabym	Zdecydo-wanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powie-dzieć	Raczej się nie zga-dzam	Zdecydo-wanie się nie zgadzam	Nie korzyst-ałem/am ze wsparcia na tym etapie

ponownie skorzystać ze wsparcia LGD						

Czy na etapie przygotowania, realizacji lub rozliczania projektu pojawiły się jakieś problemy wpływające negatywnie na jego przebieg bądź rezultaty?

a) Tak → *Proszę odpowiedzieć na następne pytanie.*

b) Nie → ***Dziękujemy za wypełnienie ankiety!***

Jakie to były problemy? *Na pytanie odpowiadają tylko osoby, które w poprzednim pytaniu wybrały odpowiedź „Tak". Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Problemy bezpośrednio związane z przedmiotem projektu (np. problemy wynikające z branży w której działa przedsiębiorca, odbiorcami działań NGO lub uzgodnieniami dotyczącymi przebiegu tras rowerowych w projekcie gminnym)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy finansowe (np. z wypłatą dofinansowania, kredytem na realizację zadania, zmiennością cen w czasie realizacji zadania względem wpisanych we wniosku)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy formalno-prawne	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy personalne (np. z pracownikami, członkami/ partnerami itp.)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy z terminową realizacją harmonogramu (opóźnienia itp.)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Trudność w dostępie do informacji na temat składania, realizacji lub rozliczenia projektu	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy wynikające z wprowadzenia w Polsce stanu pandemii	Tak	Trudno powiedzieć	Nie